

GINKLUOS VOKIETIJA IR BE PRANCUZIJOS

Priekaištai vokiečiams dėl elgesio su pabėgėliais iš Rytinės Europos

Valdžios tikslas: kad kuo mažiau jų bėgtų

Londono katalikų savaitraščio "The Tablet" Auberono aprašo, kaip sutinkami Vakarų Vokietijoje nauji pabėgėliai iš anapus geležinės uždangos ir kaip su jais elgiamasi.

Tokių pabėgėlių šiais laikais pasitaiko daugiausia iš Lenkijos ir Čekoslovakijos, nors vienas kitas atbėga ir iš Sovietų Sąjungos.

Autorius pabrėžia, kad šiandien pabėgti iš Rytų yra daug sunkiau, negu buvo prieš keletą metų. Bėgdami žmonės, savo gyvenimą stato į didelį pavojų, kadangi siena tarp sovietų sričių ir Vakarų Vokietijos yra užmienuota, saugojama kareiviai ir šunų.

Atsidūrę Vakarų Vokietijoje, pabėgėliai turi registruotis policijoje. "Žinau daug atvejų", rašo Auberonas Herbertas, "kai policija tokius pabėgėlius uždarydavo kelioms dienoms į kalėjimą ir prievartos keikulių į jų reikalavimus davė jam reikalingų žinių. Policijos elgesys su suimtaisiais būdavo žiaurus. Pabėgėliams nuolat būdavo grasinama gražinti juos atgal".

Kadangi iki šiol okupacinė kariuomenė dar turinti tam tikrą teisį ir pabėgėlių reikalams, tie grasinimai būdavo neįvykdomi, bet kas žino, kaip bus, kai Vakarų Vokietija pasidarysianti visiškai savarankiška valstybė.

Po vokiečių policijos tardymo, autorius žodžiais, pabėgėliai perduodami okupacinėms įstaigoms, o šios siunčia juos į žinomąją stovyklą "Valka Lager", kuri yra netoli Nuernbergo ir kurioje vyksta tolimesnis pabėgėlių tardymas.

Netinkamos patalpos ir pusbadis maistas

Į "Valkos" stovyklą karo pabaigoje surinkdavo hitlerininkus. Joje esama dviejų rūšių barakų: senieji, vokiečių statyti ir naujieji — amerikonių. Abeji neturi reikiamų higienos įrengimų ir yra apšalti. Aplinkui tęsiasi aukšta mūro siena, kuri pabrėžia kalėjimą. Šiuo metu įkasmieji stulpai spygliuotoms vieloms ir ruošiami līdzai reflektoriams, kurie turi būti įtaisyti apie Kalėdas. Tada šis barakų miestelis primins tikrą koncentracinę stovyklą.

Naująjį atvykėlių paprastai nukreipia į pereinamuosius barakus, kuriuose be keliaukščių lovų nėra jokių kitų baldų. Patalpose trūksta vandens. Rytais sriuba yra ruda, o vakarais pilkos spalvos. Autoriaus žodžiais, vien pasižiūrėjus į tą sriubą, norisi ventti. Apskaičiuojama, kad dieninė pabėgėlio norma "Valkos" stovykloje turi nuo 1,200 iki 2,000 kalorijų, kai tuo tarpu žmo-

gaus normaliam gyvenimui reikia mažiausiai 2,500 kalorijų.

Nežmoniškas elgesys

Kol naujajam pabėgėliui nėra pripažintos pabėgėlio teisės, jis nėra apsaugotas administracinių įstatymų. Jis neturi teisės dirbti, negali tuoktis, neturi teisės net pasišalinti iš stovyklos. Autoriaus teigimu, ne visiems pereinamosios stovyklos įnamiams suteikiamos pabėgėlių teisės ir dalis jų lieka "Valkos" stovykloje ilgam laikui.

Pavyzdžių autorius pateikia lenkų dantų gydytoją, kuriam gresė Lenkijoje 10 metų kalėjimas už panaudojamą auksu dantims gydyti. Gydytojas pabėgo į Vakarų Vokietiją, bet jį čia laiko ne kaip politinį pabėgėlį, bet kaip nusikaltėlį pagal Lenkijos baudžiamąjį kodeksą. Nors gydytojas gavo pasiūlymą dirbti Amerikos sargybu kuopose, bet jis to darbo neturi teisės priimti. Ir tarsi tęsiasi mėnesių mėnesiais.

Pagalbos draugijos mažą ką gali

Visa eilė religinių ir pašalpinių organizacijų siekia pagelbėti pabėgėliams, bet jų pastangos nepasiekia tikslo, nes viską sprendžia vietos vokiečių valdžia. Autorius rašo, kad katalikų NCWC prieš kiek laiko buvo sumaniusi pripinti "Valkos" barakus vandeniu, bet šiam sumanymui pasipriešinęs aukštas bavarų valdžios pareigūnas. Pareigūnas pareiškė, kad pabėgėliams nereikalingi tokie "ištaigingi" įrenginiai, nes jie nesą praprātę prie Vakarų civilizacijos.

Kitam lenkui invalidui buvo pripažinta 40 markių pašalpa. Bekojis invalidas už tuos pinigus įsitaisė vežimėlį su minkšta sėdyne. Viešosios apsaugos biuras nutarė, kad invalidas pinigų suinaudoję "prabangūs reikalams" ir pašalpą teikti uždraudė.

Baigdamas savo ilgą straipsnį Auberonas Herbertas kelia klausimą: ar pateisinamos tokios žiaurios sąlygos pabėgėliams kultūringo Vakarų Europoje, praėjus 10 metų nuo karo ir Vakarų Vokietijai pasiekus gana didelės ekonominės gerovės?

Autoriaus nuomone, šis žiaurus elgesys su pabėgėliais pereinama tik nuo vietos vokiečių valdžios, kuri, besiteisindama savų pabėgėlių našta, nori nusikratyti svetimtaučių. Be to, vokiečiams trūksta artimo meilės ir humanitarinių pročiūro padėti svetimtaučiams.

SAUGIAUSIA — LĒKTUVAIS

WASHINGTONAS, D. C. — Civilinės aeronautikos administratorius F. B. Lee sako, kad šiais, 1954, metais Amerikos lėktuvų keleiviniame linijiniame susisiekime žuvo mažiau žmonių negu traukinių nelaimėse, kurių buvo taipgi gana maža.

1954 m. skrido 34,673,000 keleiviai; jie padarė 66,5 mil. mylių kelio. O žuvo nelaimėse tik 16 žmonių.

Trys kandidatai į Chicago merus. Iš kairės į dešinę: miesto tarybos narys Robt. Merriam, Martin Kennelly (dabartinis meras) ir Richard Daley. Nominacijos įvykis kitų metų pradžioje. Demokratų vadovybė pasisakė už rėmimą Richard Daley. Meras Kennelly nemano pasiduoti: nors demokratų vadovybė jo ir neremia, jis visvien pasiryžęs kandidatuoti.

Reikalauja naudoti bakterinius ginklus

Uždraudimas reikštų nusikaltimą prieš savo karius ir gyventojus

WASHINGTONAS, D. C. — Gen. William Creasy, armijos bakterinio karo viršininkas, sako, kad būtų barbariška ir nusikaltimas uždrausti Amerikos kariuomenei vartoti karo atveju bakterinius ginklus, jei tai darys visiškai nesivarždama antroji pusė — Sovietų Sąjunga.

Generolas tvirtina, kad dabar surasti nauji būdai, kokie anksčiau nebuvo žinomi, sunaikinti užpuolėkį ir apsaugoti savo karių gyvybes, panaudojant bakterinius ginklus.

Savo straipsny "Army Information Digest", šis generolas vadina visokius karus nežmoniškais ir nemoraliniais veiksmais. To negalį pakeisti, vieno ar kito ginklo uždraudimas.

120 amerikiečių dirba vergų ūky

TAIPEH, Formosa. Pabėgęs kinas tvirtina, kad viename valdžios ūky netoli Mukdeno, Mandžūrijoje, dirba 120 amerikiečių, buvusių JT armijos karių, kurių komunistai negrąžino, pasirašius paliaubų sutartį.

Tautinės Kinijos vidaus reikalų ministerijos agentūra Tatau, paduodama šią žinią, kartoja pabėgėlio pareiškimą, jog belaisviai yra sunykę, vos pačina. Jam, pabėgėliui, tekė matyti, kaip komunistų sargybinis pamušė vieną amerikietį ant žemės, kadangi jis perėjai dirbęs.

Teisėjas persvarstys Sam Sheppardo bylą

CLEVELANDAS. — Tas pats teisėjas Edward Blythin, kuris, remdamasis prisiekusiųjų teismo sprendimu, nuteisė Dr. Samuel Sheppard kalėti iki gyvos galvos, sutiko bylą persvarstyti.

Papildomi tyrinėjimai šioj byloj pradėdami atnešančią ketvirtadienį. Nuteistasis ir toliau ginasi, kad jis nėra žudikas savo nėsčios žmonos, kuri rasta užmušta namuose liepos 4 d. Sheppardo advokatas yra pasirošęs perduoti bylą apeliaciniam teismui, jei teisėjas Blythin ir po naujų tyrinėjimų liktų prie savo paskelbtos baismės Sheppardui.

Field išeitė JAV į Vengriją

KOMUNISTAI DAVĖ LEIDIMĄ APSIGYVENTI PAS JUOS

BUDAPESTAS, Vengrija. — Komunistinės Vengrijos vyriausybė pranešė, kad Noel ir Herta Fieldai paprašė leidimo apsigyventi Vengrijoje ir tas leidimas buvo jiems suteiktas.

Noel Field, 51 metų, buvęs valstybės departamento valdininkas, o karo metu — kontraspionazo įstaigos pareigūnas, buvo lapkričio 17 d. paleistas iš Vengrijos kalėjimo, kur jis iškalėjo 5 metus. JAV ministeris Budapeste Christian Ravndal aplankė Fieldus po paleidimo ir pasiūlė vyriausybės patarnavimus. Fieldai paprašė palikti juos ramybėje.

Brolis, Herman Field, iškalėjo 5 metus Lenkijos kalėjime. Jis atvyko gydytis į Šveicariją. Bet santykius su JAV diplomatinėmis ir konsularinėmis atstovybėmis taipgi nutraukė ir niekas negali pasakyti, ar mano grįžti į JAV.

Alger Hisso byloj Noel Field buvo minimas (buvusio sovietų šnipio Whittacker Chambers) kaip komunistų špioniažo organizacijos narys. 1949 m. Noel Field atvyko į Čekoslovakiją kaip tik tuo metu, kai komunistų šalyse siautė "antisionizmo kosmopolitizmo banga". Dabar komunistai aiškina, kad Fieldai tikrai nebuvę "Amerikos šnipai", kaip kad būvę įtarti. Noel ir Hertos Fieldų adoptuota dukte vis dar esanti sovietų koncentracijos stovykloje. Bet iš baisiosios Vorkuto buvusis perkelta į kita, geresnę stovyklą.

Kremlius įkalbinėja prancūzus nesidėti į Vakarų sąjungą

Kalba apie JAV "prievartavimą" MASKVA. — Prancūzijos parlamento neigiamas pasisakymas penktadienį prieš Vokietijos apginklavimą davė pagrindą Kremliui sustiprinti paskutinę valandą savo propagandą prieš organizuojamą Vakarų Europos Uniją su Vokietija.

Kremlius įniršusiu tonu nušėkė apie Anglijos ir ypač Amerikos "prievartavimą", prieš ką prancūzai turį gintis visomis jėgomis. Kol prancūzai galėsį laisvai spręsti savo užsienio politiką, tol jie niekad nesutiksį su-

Kova P. Vietname laikinai sustojo

Karo ministeriui pasisekė susitarti su partizanais

SAIGONAS, Pietų Vietnamas. — Po to, kai komunistams užleido šiaurinę Vietnamą, jie netrukus pradėjo organizuoti partizanų "laisvės kovai" ir antikomunistiniame Pietų Vietname.

Naujai paskirtasis Pietų Vietnamo karo ministeris Ho Thong Minh nuvyko į partizanų užimtą Longxuyen apylinkę, 90 mylių į vakarus nuo Saigono ir ten susitarė su 4,000 partizanų vadu Le Quang Vinh, kad tas nutrauktų kautynių veiksmus. "Taikos" sąlygos nežinomos.

Sušaudė buv. SSSR saugumo ministerį

Likviduoti ir kiti 3 buvę Lavrenti Berijos sebrai

MASKVA. — Per Maskvos radiją Kalėdų išvakarėse pranešta, kad sovietų tribunolas Leningrade apsidarbęs su 4 užsilikusiais Berijos "konspiratoriais ir išdavikais".

Teismo sprendimu sušaudyti V. S. Abakumov, kurį Berija buvo 1946 m. paskyręs saugumo policijos ministru (Berija iki jo sušaudymo pereinatis metais prieš Kalėdas valdė visų rūšių policijas).

Be jo sušaudyti Berijos Akumovo artimi bendradarbiai: A. G. Leonov, V. I. Komarov ir M. T. Lichačev. Kiti du, I. A. Černov ir Y. M. Braverman, nuteisinti 25 ir 15 metų kalėjimu.

Iš šio pranešimo matyti, kad vidaus kova Sovietų Sąjungoje dėl valdžios nėra pasibaigusi.

Nukrito lėktuvas

Skotijoje žuvo 28 žmonės — PRESTWICK, Anglija. — Anglų keleivinis lėktuvas, pakylas kelionei į JAV, apvirto ir užsidegė. Lėktuve buvo 36 keleiviai, įskaitant ir įgulą. Iš jų išsigelbėjo tik 8.

Tarp žuvusiųjų yra amerikiečių pora, Dr. Walter Mayland, iš Evanstono, Ill., ir jo žmona. Jiedu grįžo iš Kairo, Egipto, aplankę savo dukterį ir žentą Howard Elting, JAV ambasados pirmąjį sekretorių.

kurti sąlygas atginti vokiečių militarizmui ir naujo karo gresmei.

JAV, ANGLIJA KURS SU KITOMIS ŠALIMIS VAKARŲ EUROPOS UNIJA

Laukiama, kad pirmadienį prancūzų parlamentas persigalvos ir patvirtins Paryžiaus sutartis

WASHINGTONAS, D. C. — JAV vyriausybė pareiškė savo pritarimą Anglijos vyriausybės nusistatymui apginkluoti Vokietiją ir sukurti Vakarų Europos Uniją (WEU), nežiūrint ir priešingų Prancūzijos elgesio.

Geležinkelių streiko pavojus Anglijoj didėja

DERYBOS NEDUODA VAISIŲ

LONDONAS. — Paskutinių dienų derybos tarp vyriausybės valdomų geležinkelių ir jų tarnautojų unijos nieko tokio nedavė, kas leistų manyti, kad šalis išvengtų geležinkelio streiko, numatyto sausio 9 d.

Geležinkelių unija jau seniai reikalauja pakelti atlyginimą 15 nuošimčių. Geležinkelių valdyba sutiko pridėti 9%, o likusius 6 nuošimčius pažadėjo svarstyti vėliau. Dabar geležinkeliariai, iš viso 40,000 nubalsavo nuo sausio 9 d. streikuoti, jei jiems nepriėdės, kiek jų unija reikalavo.

Geležinkelių streikas, priešingai uosto krovėjų, būtų legalus ir unijos remiamas. Uosto krovėjų streikas atsėjo kraštui \$140 mil. Geležinkeliariai, jei išeitų į streiką, sudarytų šalies susisiekimui dar didesnių sunkumų.

15 rusų jūreivių prašosi Amerikon

DABAR LAIKOMI FORMOZŲ

WASHINGTONAS, D. C. — JAV svarsto prašymą 15—20 sovietų jūrininkų, kurių laivą "Tuapse" birželio 23 d. pagavo kinų nacionalistai.

"Tuapse" gabeno 8,000 tonų gazolino komunistinės Kinijos aviacijai. Nacionalistai tanklaivį ir jo krovinį konfiskavo, o jo įgulai davė laisvę apsispręsti, ar jie nori grįžti namo, ar pasilikti Formozoje.

Igulos dalis, 15 ar 20 vyrų, pareiškė norą pasilikti Formozoje, bet tik laikinai. Šiaip jie norėtų patekti į Jungtines Valstybes.

Be Amerikos saugumo įstaigoms sudarė didelio galvosūkio. Per Amerikos Balsą ir kitomis propagandinėmis priemonėmis rusai ir kiti pavertęji kurtis būti bėgti į Vakarų. Iš kitos pusės prisišibijoma, kad tarp tokių pabėgusių gali būti ir sovietų agentų.

Patekti į JAV 22 lenkų jūrininkams iš pagauto laivo "Praca" buvo žymiai lengviau. Lenkų organizacijos per NCWC įtikino, kad bėgliai yra antikomunistai. Gal būt, kad Tolstojaus vardo rusų šalpos organizacija padės išgauti jiems iškeliavimo leidimą, jei bus įsitikinta, kad jie iš tikrųjų yra komunizmo priešininkai.

Maištas Ekvadore

QUITO, Ekvadoras. — Karininkų grupė, priklausanti Guayaligui igulai, bandė nuversti prezidento Ibarraos vyriausybę. Bet šiamokslas nepasisekė.

Pirmas tokį pareiškimą davė anglų užsienio reikalų ministeris Edenas. Po to valstybės sekretorius Dulles, palaikęs telefonu nuolatinį ryšį su Augustoj, Ga., atostogaujančiu prezidentu Eisenhoweri, paskelbė JAV vyriausybės nuomonę, visiškai sutampancia su Anglijos nusistatymu. Dulles pripažino, kad Washingtonas laiko padėtį labai rimtą, ir kad Washingtono vyriausybė norėjo tai priminti prancūzų tautai.

Katalikų partijos torpeda Perteito penktadienio vakarą prancūzų parlamentas per pirmąjį balsavimą atmetė Mendes-France vyriausybės prašymą patvirtinti sudarytas sutartis V. Vokietijai apginkluoti ir ją išleisti į planuojamą Vakarų Europos Uniją iš 7 valstybių.

Sutartis torpedavo tokia antikomunistinė ir proamerikinė partija, kaip katalikų laudovs respubliknais, kuriems vadovauja buvęs premieras ir užsienio reikalų ministeris Georges Bidault. Prieš balsavimą katalikų vadai kalbėjo apie susilaikymą nuo balsavimo. Bet balsavimo valandai atėjus, jie prisidėjo prie kraštutinį dešiniųjų ir kairiųjų (golistų bei komunistų) ir susidarė 280 atstovų blokas prieš Vokietijos apginklavimą ir Vakarų Europos Uniją su ja. Už sutarčių ratifikavimą pasisakė tik 259 atstovai.

Kitas balsavimas pirmadienį Balsavimas sukrėtė visą laisvajį pasaulį. JAV ambasadorius Dillon atsilankė pas premjerą diplomatiniomis priemonėmis pamedis-France tartis su juo, kaip veikti prancūzų parlamenta, kad jis iki pirmadienio persigalvotų ir pakeistų savo nusistatymą.

Ne vien JAV ir Anglijoj, bet ir visose kitose sąjungininkų sostinėse jaučiamas didelis nepasitenkinimas ir nustebimas šitokiu prancūzų parlamento elgesiu. Gal būt, kad sąjungininkų, o taip pat ir Mendes-France vyriausybės įspėjimai paveiks dalį susitarimų priešingųjų prancūzų parlamenta. Jiems visiškai aiškiai pasakyta, kad Vakarų sąjungininkai, JAV vadovaujant, kurs WEU karinę sąjungą ir ginkluos Vokietiją, nežiūrint, koks ir būtų galutinis prancūzų parlamento nutarimas.

Vėl gaisras Pusane

4,000 žmonių liko be pastogės PUSAN, Korėja. — Nuo pavirtusios žvakės užsidegė pabėgėlių iš šiaurinės Korėjos barakas ir gaisras išsiplėtė į kaimyninius pastatus.

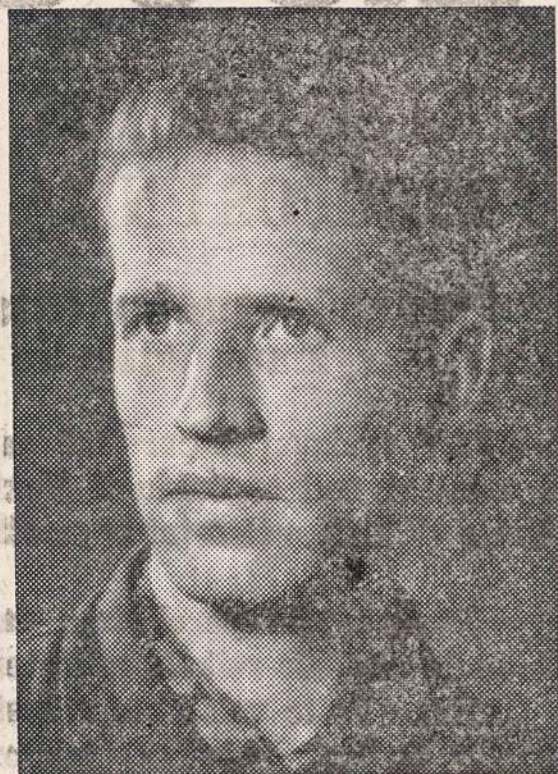
Iš viso sudegė 800 namų, 4,000 žmonių liko be pastogės. Viena 17 metų mergina sudegė. Vietos ir Amerikos kariuomenės gaisrininkai spėjo ugnį užgesinti, kol ji dar nepasiekė šio uostamiesčio centro.

Gruodžio mėn. pradžioj Pusane sudegė kita dalis miesto ir be pastogės liko 7,000 gyventojų.

JONAS LEONAS

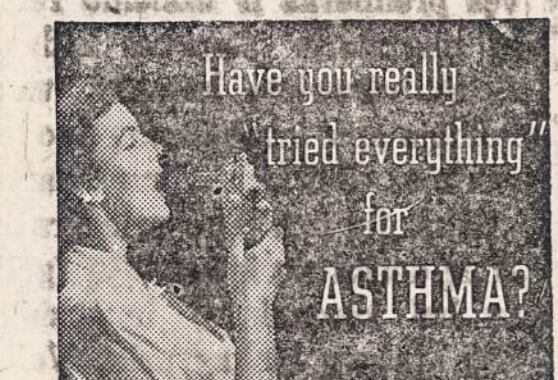
Žurnalistas JONAS LEONAS. Taip įsiai atrodė bolševikų kalnams Lietuvoje Marijampolės kalėjime

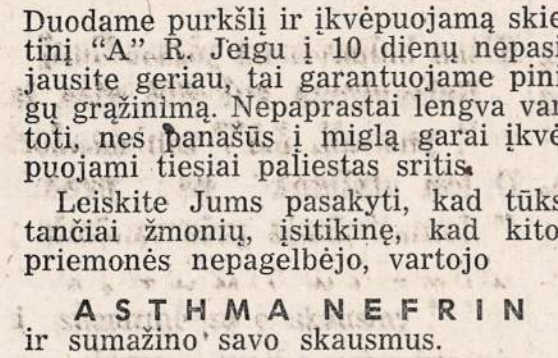
JONAS LEONAS Vokietijoje, DP stovyklų laikais

J. LEONAS dabar, Amerikoje. Žurnalistas Jonas Leonas yra Vilnijos dzūkas, gimęs Trakuose

J. LEONAS dabar, Amerikoje

J. LEONAS dabar, Amerikoje

1910 rugpjūčio 1 d.
1917 su iš Vilniaus atgaben-tais vaikais jis pradėjo mokytis pradžios mokykloje Birstone. Li-gi 1920 su pakaaitomis mokėsi Prienuose ir Birstone.
1930 — Vytauto Didžiojo — metais baigė „Ziburio“ gimnaziją Prienuose.
1930—1931 Vytauto Didžiojo universiteto humanitarinių mokslų fakultete studijavo anglų ir prancūzų literatūrą.
1932 baigė Pirmojo Lietuvos Prezidento Karo mokyklą, gau-damas j. ltn. laipsnį.
1932—1936 išėjo teisiu mokslus Vytauto Didžiojo universite-to teisių — ekonomijos fakulte- te. Vilniaus universiteto teisių fakultete pas prof. S. Zymantą (Zakevičių) parašęs iš adminis-tracinės teisės lietuviškosios spaudos reikalus nagrinėjanti diplominį darbą „Juridinis spau-dos tvarkymas Lietuvoje“ (dar-bas įvertintas „gerai“), su pažy-miu „gerai“ baigė teisiu mokslus.
1942 birželio 3 Vilniaus uni-versiteto teisių fakulteto tary-bos sprendimu pripažintas diplo-muotu teisiniuku ir gavo univer-siteto baigimo diplomą.
Nuo 1941 rudens ligi 1943 pavasario (kol vokiečiai uždare Vilniaus universitetą) Lietuvos istoriją studijavo Vilniaus uni-versiteto humanitarinių mokslų fakultete.
1945—1946 studijavo giliną Aus-trijos Innsbrucko universiteto teisių — valstybės mokslų fakul-tete ir ji baigė. Gi 1946—1949 tam pat Austrijos universitete studijavo filosofijos fakultete, kurį irgi baigė (istorijos ir geo-grafijos specialybėmis).
1949 vasarą, būdamas dviejų fakultetų doktorantu; teisės — valstybės mokslų ir filosofijos, su abiejų fakultetų „Absolutori-um“ atsidūręs be jokios paramos, materialiu nedateklų ver-čiamas, turėjo studijas pries pat doktorizavimosi nutraukti.
1946—1949 studijavo Pary-žiaus universitetui priklausan-čiame Prancūzų Institute Inns-brucke.
Politinių mokslų studijoms dirba ir šiame krašte.
Lietuvijoje spaudoje dalyvau-ja nuo 1926 m.
Gimnazijoje (1928—1930) re-dagavo moksleivių laikraštį „Pir-mieji Zvgiai“ („Jaunosios Lie-tuvos“ moksleivių draugovės).
1930 lapkričio 17 — 1935 gruodžio 31 d. — „Lietuvos Aides“; 1936 sausio 1 — 1938 rugsėjo 2 — Lietuvos Užsienio Reikalų Ministerijos Telegramų Agentū-roje „Eltoje“; 1938 rugsėjo 2 — 1939 balandžio 30 informacijų skyriaus vedėjas — redaktorius Visuomeninio Darbo Vadovybe (VDV). Toliau ligi rugpjūčio 15 — vėl „Eltoje“.
Nuo 1939 lapkričio pradžios li-gi 1940 balandžio 15 Vilniaus miesto savivaldybės švietimo skyriuje (buvo pirmuoju lietu-vių tarnautoju tame skyriuje).

Po to ligi birželio 22 — kada bolševikai pašalino — redaktori-us Vidaus Reikalų Ministerijos spaudos ir draugijų skyriuje Vil-niuje.
1940 liepos 13, vykdamas pačius pirmuosius masinius lietuvių areštus, Joną Leoną Kybartuose, einantį gatve dienos metu ginklus atstatę areštavo rusų NKVD.
„Tardomu“ jis žiauriai kalinta-s Marijampolės kalėjime ligi 1941 birželio 23 d., kada vokiečių — sovietų karui prasidėjus, iš-silaužė iš kalėjimo. Jis buvo vie-nas iš pagrindinių suorganizuo-jant ir pravedant pačių kalinių išsilaužimą. Kalėjime buvę lietu-čiai negavo jokios išvadavimo pagalbos iš laisvėje buvusiųjų. Tad kaliniai vadavosi patys.
Pagal visą eilę garsaus ir vi-sam pasauliui iš anksto pritari-kyto sovietiškojo baudžiamojo „teisyne“ 58 „straipsnio“ dalių, turėjo gauti tris mirties baus-mes: mat, buvo dar nepriklauso-moms Lietuvos laikais „išdavęs darbo žmonių tėvynę priešui“, „aktyviai kenkęs tarptautiniam darbui žmonių reikalams“... at-sieit, kodėl nebuvęs komunistu prieš rusų įsiveržimą Lietuvon.
Taigi, sovietiškoja „teise“ ir turėjo būti nubaustas „aukščiau-sia socialinės gynos priemonė — sušaudymu“...
Po karo rastuose Marijampo-lės kalėjimo sąrašuose Jonas Leo-nas enkavedistų atžymėtas jau „sutvarkytu“ — 1941 gegužės gale „išvežtas“ kažkur į Rusijos šiaurę — „Pečialag“...
1941 m. liepos pradžioje laiki-nosios Lietuvos vyriausybės pa-skirtas Vilniaus radiofono vice-direktoriumi ir čia savo rizika bei atkakumu ligi 1944 vadova-vo visiems lietuviškiems rei-ka-lams.
Vilniaus apygardos teisme at-diko teismo kandidato stažą; bu-vo apvilkęs teismo teisėju, tar-dytoju ir, pagaliausiai, „Valgio“ juriskonsultu Vilniuje.
Bolševikų okupaciją nagrinė-jusios Studijų Biuro įstaigos ar-timų bendradarbiu buvo nuo pat jo įsteigimo. Gi vėliau perėmė redaguoti ir „Lietuvių Archy-va“.
Traukdamasis iš Vilniaus (1944 liepos 4) išgelbėjo ir ne-spasidintus „Lietuvių Archyvo“ rankraščius. Juos išsaugojo Va-karų Europoje ir atgabeno Ame-ri-kon.
Dalį „Lietuvių Archyvo“ me-džiagos paskelbė Clevelando „Dirvoje“ 1950—1951, o ši tą ir neseniai „Naujuose“... Iš „Liet-uvių Archyvo“ medžiagos yra perdavęs ir Kerstone komisijai.
Dabar spaudai yra parengęs du nauju „Lietuvių Archyvo“ to-mu (V ir VI).
Tremtyje — Austrijoje buvo kūrybiškai aktyvus lietuviškaja-me gyvenime. Prsidėjo organi-zuojant Austrijos Lietuvių Stu-dentų S-ą ir Sambūrį „Lithua-nia“ — viener ir kitur buvo pre-zidiumo nariu. Innsbrucke red-a-gavo „Studentų Rüpesčius“. Ak-tyviai dalyvavo Raudonojo Kry-žiaus veikloje ir Tirolyje lietu-viškajam gyvenimui pakrikus, nors ir trukdomas, suorganizavo Lietuvių Tremtinių Bendruome-nę.
Plaukdamas į šią šalį laive („McRae“) redagavo „Atlanto Lietuvių“. Amerikon atvyko 1949 rugsėjo 3 d. Visą laiką gyvena Cleveland, Ohio.
Dirbdamas „New York Cen-tral“ geležinkelų bendrovėje yra daug ir dažnai keliaavęs po šią šalį bei Kanadą.
Jonas Leonas yra visur akty-vus tarp lietuviškųjų organiza-cijų.
Yra įkūręs ir kelerius metus pirmininkavęs Bolševikų Kalini-tųjų Lietuvių Sąjungai.
Korporacijoj „Neo-Lithuania“ yra nuo 1930. Ilgą laiką buvo jos metraštininku. Dabar yra neoli-

tuanių filisterių ir „Neo-Lithu-anijai“ suskilus, vadovauja de-mokratiškajam tos korporacijos sąjūdžiui.
Yra aktyviai prisidėjęs susi-organizuojant teisiniukų skyriui Clevelande ir buvo veiklus tos organizacijos narys.
Rašė ir teberašo daugelyje lietuviškųjų laikraščių. Be to, yra rašęs kitados ir poezijos.
Laukričio 11 d. Jonas Leonas gavo Amerikos pilietybę. Ta pro-ga stambiausias Clevelando dien-raštis „Cleveland Plain Dealer“ su ilgesniu aprašymu įsidėjo jo atvaizdą.
Jau ilgesnis laikas Jėnas Leo-nas yra artimas „Naujujėnų“ ben-dradarbis, dažnai ir įvairiai ra-šas daugeliu klausimų.
Iškilmingos Jono Tikučio laidotuvės
Pastebėjęs aną dieną Jono Ti-kučio mirties pranešimą ir jį ge-rokai pažinodamas, panūdau atsi-lankyti į jo laidotuves. Pereito trečiadienio, gruodžio 22 d., vi-dudienį įėjęs į Rago Brothers ko-plyčią, radau būrelį senesniojo amžiaus lietuvių, atėjusių savo pažįstamo, atseit, draugo atsi-veikininti.
Puikiame karšte, apstatytame gražiais gėlių vainikais, guli Jo-nas, puošniai aprengtas. Nors per eilę metų ilgus sunkios li-gos nukamotas, tačiau dar ir dabar neblogai atrodaš.
Nė nepajutau, kaip priartėjo atsi-veikinimo valanda. Laidotu-vių direktorius p. Ridikas prane-šas susirinkusiems, kad muzikinę dalį atliksianti p. G. Giedraitienė, o atsi-veikinimo kalbą pasa-kyσιάs Dr. Montvidas.
Skambiai ir jausmingai p. Gie-draitienė atliko jai pavestą užda-nyvį. Negalima praleisti nepa-minėjus ir įdomios Dr. Mont-vido kalbos, kurią jis pritaikė šiam momentui; ne tik velionies gyvenimą apibūdindamas, bet ir mokslinio požiūriu tardamas žo-dį kitą. Kalbėtojas nurodinėjo, jog posakis — žmogui mirus, jis atgulus amžinam poilsiu — ne-visai atitinkas šių dienų sam-protavimams. Taip. Gyvam žmo-gui poilsis reikalingas, bet miru-siam — ne. Gamtoje eša taip su-tvarkyta, jog nė viena medžiaga nepranykstanti — tik keičianti savo formą. Per žmogaus mirtį ta mūsų kūno medžiaga trans-formuojantis ir palaipsniui grįž-tanti atgal į gamtą smulkiausių dalelių — atomų — pavidalu. Atseit, ir vėl iš atomų kuriasi naujas kūnas, kuris vystosi, auga, bręsta, gyvena ir vėl miršta.
Tai buvo rimta, daugiau moks-liška ir nieko neužgaunanti laisvamaniška kalba. Velionis, gyvas būdamas, irgi buvo laisvų pažiūrų ir domėdavosi laisva literatū-ra.
Nors ir negausingos, tačiau

gražios laidotuvės baigėsi Lietu-vių Tautinėse Kapinėse, nulei-džiant jo karstą į duobę šalia jo velionės žmonos, Ievos, kuri jau ten guli arti 16 metų.
Po šių apeigų laidotuvių direk-torius p. Ridikas su Chicagos Lietuvių Draugijos karstanešiais bei daugeliu velionės J. Tikučio laidotuvių dalyvių, palydėjo am-žinybėn ir kitą mūsų tautietį, velionį Juozą Lankelį. Jis nors ir kultūrininku yra buvęs savo gy-venime, bet, sulaukęs gilios se-natvės, mirė neturėt. Gerašir-džiai tautiečiai sudėjo šiek tiek aukų nors būtiniausioms išlai-doms.
Šios dienos apeigų baigėsi po-pakasybine užkanda p. p. Onos ir Kazio Steponavičių-Stephens biznio įstaigoje, kur visi laidotu-vių dalyviai buvo pavaisinti skaniais valgiais bei gėrimais. Iš viso laidotuvės buvo labai skoi-ningai suruoštos. Jomis rūpinosi p. Bronė ir Juozas Tamai, kurie velionį slaugė keletą metų.
Tėbūnie Tau, Jonai Tikuti, lengva Lietuvių Tautinių Kapi-nių žemėlė.
Dalyvavęs
“REGISTERED GRADUATE”
NURSES
General Staff — 2 Nurses — Shift 3—11. One on medical floor, one on obstetrical floor. General Staff — Nurse 11 P. M. to 7 A. M. on Surgical floor. Operating room Supervisor with Operating room technique.
Ultra Modern Hospital 52 bed, near Indianapolis, Ind.
Excellent Personnel Policies. — Good wages.
APPLY OR WRITE
IDA MAE MOUCHETTE
R. N. Director of Nurses.
RUSH MEMORIAL HOSPITAL
Rushville, Indiana
Phone Collect
3911 or 2001

GUŽAUSKU
BEVERLY HILLS GELINČIA
GĖLĖS VISOMS PROGOMS
2443 W. 63 ST.
Telef.: PR 8-0833 ir PR 8-0834

LOVEIKIS Siunčiam Gėles
Telegramu I
Visas Pasaulio
Dalis
KVĪTIKININKAS
Gėles Vestuvoms, Banketams
ir Pagrabams.
3316 So. Halsted St. YArds 7-7308

URBA Gėles Mylintiems,
Vestuvoms,
Banketams,
Laidotuviams,
Papuošimams
GELININKAS
4180 ARCHER AVENUE
Tel.: LA 3-5800 arba LA 3-5870

GELININKAS
(PUTRAMENTAS)
Linksmumo arba liūdesio valandoje
Gražiausios Gėlės ir Vainikai. Antka-
pių papuošimai ir sezoninės kapams
gėlės.
ROY R. PETRO (Putramentas)
5519 So. Harlem Avenue
Portsmouth 7-9020

STEPONAS G. LACKAWICZ
LAI DOTUVIŲ DIREKTORIUS
Trys Kopyčios
2424 WEST 69th STREET Republic 7-1213
2314 WEST 23rd PLACE Virginia 7-6672
10756 S. MICHIGAN AVE. Pullman 5-1270

LIŪDESIO VALANDŲ ŠAUKITE
MAŽEIKAS & EVANS
LAI DOTUVIŲ DIREKTORIAI
Air Conditioned Chapel and Parking Facilities.
6845 S. Western Ave. RE 7-8600-8601
Gyvenantiem kitose miesto dalyse gausim koplyčią arčiau jūsų namų

A. PETKUS
LAI DOTUVIŲ DIREKTORIUS
6812 So. Western Avenue
1410 South 50th Avenue
CICERO, ILL.
TELEFONAI:
GRovehill 6-2345-6 TOWNhall 3-2109
KOPYČIOS VIŠOSE MIESTO DALYSE

John F. Eudeikis
LAI DOTUVIŲ DIREKTORIUS
SENIAUSIA IR DIDIAUSIA LAIDOJIMO ĮSTAIGA
AMBULANCE DIENĄ IR NAKTĮ
1605-07 SO. HERMITAGE AVE
Tel.: YArds 7-1741 ir Bishop 7-9481
4330-34 SO. CALIFORNIA AVE.
Telefonas LAFayette 3-0440
Visu radio programos šeštadieniais 9:15 ryto iš WGES 1390 kil.
MODERNISKOS AIR-CONDITIONED KOPYČIOS

NARIAI Chicago
Lietuvių
Laidotuvių
Direktorių
Asociacijos
AMBULANCE PATARNA-VIMAS DIENĄ IR NAKTĮ.
*
TURIME
KOPYČIAS
VIŠOSE MIESTO
DALYSE

LEONARDAS A. EZERSKIS
1646 W. 46th STREET Phone: YArds 7-0781

LEONARD BUKAUSKAS
10821 S. MICHIGAN AVE. Phone: COmmadore 4-2224

VASAITIS - BUTKUS
1146 SO. 50th AVE., Cicero, Ill. Phone: OLympic 2-1003

ANTANAS M. PHILLIPS
3307 LITUANICA AVE. Phone: YArds 7-3401

PETRAS P. GURSKIS
659 WEST 18th STREET Phone: SEeley 3-5711

ALFRED VASAITIS-VANCE
6126 W. ROOSEVELT ROAD Phone: OLympic 2-5245

J. LIULEVIČIUS
4348 S. CALIFORNIA AVE Phone: LAFayette 3-3572

GEORGE F. RUDMIN
3319 S. LITUANICA AVE. TEL. YArds 7-1134-1139

P. J. RIDIKAS
3354 S. HALSTED STREET Phone: YArds 7-1911

PRADEK TAUPYTI SIANDIEN, - TURSĖSI RYTOJ!
Taigi pradėk taupyti šioje lietuviškoje įstaigoje. Niekieno taupytojo indėliai yra apdrausti iki \$10,000.00.

BRIGHTON SAVINGS and LOAN ASS'N.
4071 Archer Ave., į vakarus nuo California Ave.
Telefonas LAFAYETTE 3-8248
CHARLES ZEKAS, Secretary
OFISO VALANDOS:
Pirmadienį, Penktadienį ir Šeštadienį 9:00 ryte iki 4:30 val. po pietų.
Trečiądį 9:00 ryte iki 12 val. dieną Ketvirtį 9:30 ryte iki 8:00 val. vak.

SHULMISTRAS & Co.
INSURANCE
REAL ESTATE
4004 S. ARCHER AVE.
CHICAGO 37, ILL.
LAFAYETTE 3-6300

Padėka
JONAS TIKUTIS
Mirė 1954 m. gruodžio 19 dieną ir palaidotas Lietuvių Tautinėse kapinėse 5 m. gruodžio 22 diena.

Velionis Jonas Tikutis negali padėkoti tiems, kurie suteikė jam paskutinį patarnavimą ir palydėjo jį į amžinybės vietą. Todėl mes, jo įpareigoti ir apgalvėdami jo mirtį, dėkojame draugams, atvykusiems į jo šermenis, atsiuntusiems gėlių bei palydėjusiems į kapus.
Velionies vardą nuosirdžiausia padėka laidotuvių direktoriui P. J. Ridikiui už mandagų ir tvarkingą patarnavimą; p. G. Giedraitienei už jausmingą padainavimą; Dr. Montvidui už gražią ir išpūdingą kalbą; p. N. ir S. Radzickams, p. V. ir O. Kislauskams, p. B. ir F. Kerneckiams, Mr. and Mrs. T. Bards, p-lei O. Rimaitėi, Z. Tamai ir Chicagos Lietuvių Draugijai už pri-siūstas gėles bei gelininkams p. Gužauskam už menišką vainikų pa-ruošimą, ir p. Kaziui ir Onai Steponavičiams - Stephens už skaniai pa-gamintus pietus bei vaisinimą laidotuvių dalyvių.
Taigi dar karta, velionies vardą, visiems nuosirdžiausias dėkui, o Tau, mielas Jonai, linkime amžinos ramybės. Tėbūnie Tau lengva Tavo paties pasirinkto! vieči.
BRONĖ IR JUOZAS TAMAI.

IŠ KANADOS

Drignys be sacharino

(Laisvoji Tribūna)

Š. m. XII 3 d. "Naujienų" Nr. 284 Br. Kelmaitis parašė straipsnį "Nusibodęs sacharinas", kuriame jis labai nekultūringai atsiliepia apie St. Jokubaitį. Visas straipsnis atsiduoda be galo neapykanta asmeniui, su kuriuo gal jis ir turi kokių asmeninių kivirčių. Bet tai yra visai žmogiška silpnybė. Bet kam jį reikalinga perkelti spaudon?

Mano straipsnis lietuviškai p. Jokubaičio 35 m. sukaktį ir jo nuveiktus darbus atvykus jam Kanadon. Apie jį praeitį, apie jo darbus Lietuvoje — nieko nežinau ir apie juos neužsimintau. Parasiau tik tai, ką pats gerai žinoju — apie jo organizacinius gabumus, kuriant ir organizuojant lietuviškus orkestrus Hamiltono ir Toronte. Bet straipsnio autorius apie tai visai sąmoningai nutyli... Už tai jis puikiai žino kokia bobutė jį priėmė ateinant į šį pasaulį — apie žydų gairininkų komandas ir etc. Jokubaičio Lietuvoje nepažinoju. Todėl paliečiau tik tai, kas man žinoma, būtent Jokubaičio nuveiktus organizacinius darbus Hamiltono bei Toronte.

Atvykęs Hamiltonan, p. Jokubaitis stačiai iš nieko sukūrė liet. orkestrą "Aidas", kuris visiems patiko; buvo labai populiarias ir kviečiamas į tolimesnes lietuvių kolonijas. Tai vienas faktas. Dabar kitas faktas: kaip tik p. Jokubaitis iš Hamiltono išvyko, tai lietuvių orkestras "Aidas" tuo jau sugriuvo, nors buvo keletas gerų muzikų, kaip Vaičius, Babeckas, Liepa ir kt., likę Hamiltono. Tik po 2 metų dabar vėl mėginama tą orkestrą supildyti. Bet jis kol kas negali prilygti buvusiems.

Nuvykęs Torontan, p. St. Jokubaitis su dar didesne energija pradėjo organizuoti lietuvių orkestrą. Čia buvo lengviau, nes čia gyveno daug gabių muzikų. Bet jie griežė pas svetimą ūsą: lenkus, ukrainiečius ir kt. Tai reiška, kad gerų orkestrantų čia buvo, bet nebuvo organizato-

riais. "Trimitas" Toronte atsirado tik Jokubaičio dėka. Ir tai yra taip neįgaliam faktas. Vadinasi, Jokubaitis savo organizacinių talentų sukūrė 2 liet. orkestrus. Vieni moka kurti, organizuoti, o kiti — griauti... Ponas Br. K. pripažįsta, kad "Trimitas" yra geras orkestras, bet jo organizatorius — niekai! Tai kūr čia paprasčiausia logika? Jei Br. K. nebūtų turėjęs asmeninės neapykantos Jokubaičiui, jis niekada nebūtų tokių nesąmonių rašęs, apsilenkdamas su grynais faktais. Matyti, buvo išgėręs arbatos ne su sacharinu, bet su driginimis... todėl jam viskas ir susimaišė...

Dar dėl žodžio "muzikas". Lietuvių spauda vengia vartoti žodį muzikantas, kaip grynai slaviską. O kito pakaitalo kaip ir nėra. Bet čia būtų perliga istorija tatau aiškinti. Manau, kad pakaks to, kad paaikšinsiu, jog aš tą terminą pavartoju be blogos valios; p. Jokubaitis čia niekuo dėtas, jis man neuordinėjo ir savęs taip netituluoja. Bet mano supratimu "muzikas" dar nėra nei kompozitorius, nei dirigentas, o geru muziku gali būti geras praktikas, nors jis ir nėra baigęs konservatorijos.

Br. K. kalba apie A. Prialgaušką, Dudonį, Ramošką ir kitus. Bet apie juos ir jų nuopelnus, be jo, jau yra parašyta per 100 straipsnių ir tinkamai įvertinti jų nuopelnai. Niekas į mano kritikas dar nereagavo arba nenurėdė objektyvumo stokos. Priešingai esu "Trimito" pagerbtas atskiru mano vardu pavadintu maršu, kurį sukūrė Alfonsas Prialgauškas, pats orkestro dirigentas. Todėl p. Br. K. trigrašis čia visai nebuvo reikalingas.

— Vytautas Dunda-Kl. Prielgauskas
Red. Pastaba: Kadangi ginčas neturi nei principinio nei visuomeninio pobūdžio, o liečia trečią asmenį, jį laikome baigtu.

— Buvę tremtiniai, nepamirškite likusių nūtriosie stovyklose savo draugų. Bet vieną kartą metuose aukokite jiems vienos dienos uždarytį!

— Ar jau aukojai šio vajuos metu tremtiniams gelbėti?

Rockford, Ill.

Senoji gvardija blaškoma ir naikinama

Po ilgos ir kankinančios ligos mirė Marija Jovaišienė, sulaukusi 58 metų amžiaus. Jos mirtis buvo netikėta ir sukrėtė net tik gimines bei draugus, bet visus tuos, kurie ją pažino. Nors daugeliui buvo žinoma, kad ji sergė, vienok niekas nematė, jog jos liga yra nepagydoma. Atrodė, jog, turėdamas geriausią medicinos pagalbą, ji nugalės ligą. Tačiau atsitiko kitaip.

Marijona pagal tėvus buvo Gerulitūtė. Ji buvo gimusi ir augusi Seatonville, Ill., angliakasių rajone. Maždaug prieš keturiasdešimt metų kartu su tėvais ji persikėlė gyventi į Rockfordą. Užaugo gražioje lietuvių šeimoje, susidėcijoje iš tėvų, trijų sėsielių ir vieno brolio. Gražiai kalbėjo lietuviškai. Faktiškai ji buvo viena iš senosios gvardijos, kuri tarp vietos lietuvių puoselėjo lietuvių meną. Ji pasižymėjo vaidyboje ir priklausė prie vaidintojų būrelio. Dainavo choruose ir buvo nuostirdi lietuvių. Niekieno ji iš Lietuvos naujai atvažiavusių lietuvių, kurie nemokėjo anglų kalbos. Kaip tik priešingai, — ji stengėsi juos pamokyti. Ji ir ištekėjo už ateivio jaunolio, būtent Jono Jovaišos, kuris mokėsi Valparaiso universitete. Jonas ten baigė aptiekorysytę. Išsikūręs Rockforde (atidarė vaistinę), jis visai neblogoi vertėsi. Susilaukė jie ir šeimos: dukrelės Geraldine ir sūnaus Darvino.

Prieš kelis metus Jonas suneigė ir atsistūrė ligoninėje, kur ir mirė. Tada Marijona Jovaišienė teko vienai grumtis su gyvenimu ir auklėti šeimą. Vaistinėje jai teko praleisti ilgus valandas. Nėra abejonės, kad tai prisidėjo prie jos sveikatos pakrikimo.

Dukrelė baigė aukštesnę mokyklą, o vėliau pasekė tėvą: išėjo aptiekorysytės moksclus.

Ir štai dabar netekome Mariutės, kuri mumsyse paliko gražią prisiminimą iš tų laikų, kada buvome jauni ir drauge veikėme, kada iš angliakasių plaukė jaunimas į Rockfordą ir kurė naują ir judrią lietuvių koloniją. Ir reikia tiesą pasakyti, kad Rockfordo lietuvių kolonija buvė itin judri: organizavosi chorai, scenos mėgėjų rateliai ir t.t. Toje veikloje su atsėdėjimu dalyvavo ir Marijona Jovaišienė.

Marijona priklausė ir kelioms lietuvių organizacijoms, būtent: SLA 77 kuopai, L. D. Kunigaikščio Vytauto Draugijai, Lietuvių Pašalpos Klubui, Lietuvių Kultūros Draugijai, Eastern Star Moterų organizacijai, etc. Užtai jai buvo prisūsta ir daugybė gyvūnų gėlių. Ji tiesiog skendėjo gėlėse. Atrodė ji tokia jaunutė: tik jos tamsiuose plaukuose matėsi lyg sidabriniai papušalai.

Į laidotuves atvyko jos trys sesutės, sūnus, dukrelė ir iš Chicago jos draugės Ladygienė, Kieilienė, jaunoji Valutienė ir t.t. Į kapines palydėjo didelis būrys žmonių. Velionė buvo palaidota Greenwood kapinėse šalia savo mirusio vyro.

Po laidotuvių visi dalyviai buvo pakviesti į Lietuvių klubą užkandžių.

Išėkis, Mariute, ten, kur tavo Jonas ir daug lietuvių draugų ilsisi. — Žvalgas

Tampa, Fla.

Pigūs apelsinai

Užvažiuojame pas Mr. ir Mrs. J. Milatzus, Rt. 2, Box 226, Leesburg, Fla., užsakyti apelsinų (orenčių) siuntų į Chicago ir Waukeganą. J. Milatz turi puikų rūšį apelsinų ir augina visokių rūšių vaisius. Užtenka tik jam laiškelio pranešti adresą, kuriuo reikė, vienok niekas nematė, jog jos liga yra nepagydoma. Atrodė, jog, turėdamas geriausią medicinos pagalbą, ji nugalės ligą. Tačiau atsitiko kitaip.

P. p. Milatz gyvena kiek toliau nuo mūsų (95 mylios) ir nuo kitų lietuvių kolonijų. Bet turi lietuvių kaimynus — Pronsų šeimą. Abu šie kaimynai gražiai tarp sodų gyvena. Milatz sodyta visai ant ežero kranto. Sodai su pa ežerą, puikūs vaizdai. Tik gyvenk ir norėk.

P. Milatz mums žuvies prigaudė, o ponai pagamino žuvų ir lietuviško skonio dešrelių pietus. Vaišino mus ir kitokiais skanumynais. Ačiū p.p. Milatz už kavaliskus pietus ir skanius apelsinus, o p.p. Malelams — už nuvežimą ir supažindinimą su p.p. Milatzais.

Lietuviškasis kaimelis

Mūsų lietuviškasis kaimelis pradėjo labai smarkiai augti. Visi lenkyniauja, besistatydami namus. Anksčiau čia buvome tik penki šeimos, o ateinančiais metais jau būsime devynios. Kiti, M. Dumčienė jau užbaigė savus namus ir juose apsigyveno. J. Malelai gal už koki mėnesio atsikels gyventi į savo puikų naują mūrinių namų. A. Zabukienė su talka skuba lyginti žemę. Gal už kelių dienų pradės jos naujas namas dygti.

Mūsų kaimelyje yra vietos porai senyvių pensininkų, vedusių ar viengunių, kurie gali patys valgi pasigaminti. Bet maistą galėtų gaminti ir šeimininkė už mažą kainą. Nuoma būtų taip pat nedidelė. Šiai materijai labai reikia kad ir nedidelių įplaukų. Jei kas domėtusiu šiuo pasiūlymu, prašome rašyti: Mrs. M. D., Route 6, Box 674, Tampa 4, Florida.

Paskutiniu laiku jau atvažiuo keletas svečių — turistų į mūsų kaimelį. Vieni užtrunka ilgiau, o kiti paviešėję keletą dienų, važiuoja pasibastyti po šią gražią Amerikos dalį.

Čia neseniai buvo atvykusi viena išididi, žibučiais apsikabinėjusi, ponai, kuri išpeikė mūsų kaimelį, išjuokė mūsų draugiškumą ir išvažiuo grožybių ieškoti į St. Petersburgą. O mes čia gyvenę lietuviškai džiaugiamės savo draugiškumu ir visi esame patenkinti savo puošniais nameiliais.

W. C. Fla., Lietuvių Piliėčių Klubas neseniai buvo suaukęs savo mėnesinį susirinkimą. Į klubą įstojo 6 nauji nariai: Mr. ir Mrs. Stanley Martinkai iš Beverly Sh., Ind., P. Julius, G. Rūkas iš Akron, Ohio, Mrs. Norgailienė iš Chicago, Mrs. Waškeilienė iš Cicero, Ill.

Klubas rengia didelį balių tuoj po Naujųjų Metų, sausio 2 d. Prašomi svečiai ir iš toliau.

— Onutė

Pirmas įvykis

Garsus šveicarų laikrodžių fabrikas CYMA išleido nepaprasto grožio ir gerumo laikrodžius, apie kuriuos reiktų daug rašyti, bet vistiek viską negalima pasakyti, reikia pamatyti pas J. KARVELĮ, 3322 South Halsted Street, Chicago, Ill. Telefonas: YArds 7-0677.

P. S. Reikalaukite katalogo, siunčiamo į visas pasaulio šalis. (Sk.)

Waterbury, Conn.

Waterburio Lietuvių Bendruomenės skyriaus valdyba, įvertindama senų metų palydėjimą, ir naujųjų 1955-tų metų sutikimą, rengia didžiulį vakarą lietuvių klubo salėje (Green St. 48).

Atsilankiusieji, tarp įvairios programos, bendroj vakarienej bus gardžiai pavaišinti.

Kadangi vakarienės — salės bei kitos išlaidos susidaro didelės, tai L. Bendruomenės skyriaus valdyba yra priversta iš atsilankiusių tautiečių imti po penkis dolerius asmeniui.

Tikimasi, kad apylinkų lietuvių supras šį L. B. valdybos nutarimą ir skaitlingai dalyvaus naujųjų metų sutikime, negalvodami, kad L. Bendruomenės valdyba rengia šį iškilmingą vakarą pasipelnimo tikslu.

Kviečiame atsilankyti ne tik gerai pervežimą apdraudęs. Waterburio, bet ir tolimesnių Linkime naujam biznieriui apylinkų tautiečius. P. M.Čius sekmės.

Šerėnas — naujas

pervežėjas

Romualdas Šerėnas, gyv. 4546 S. Wood St., išgijio naują didelį dviejų tonų Chevrolet troką ir pradėjo pervežimų biznį. Baldų, mašinų, daiktų pervežimas jam gerai pažįstamas, nes jis gana ilgai dirbo su Chicago prekrausytojais, o dabar sumanė pats tuo darbu duoną užsidirbti. Jei kiti pervežėjai gali pinigų tokiu būdu užsidirbti, tai ir jis nutarė pabandyti. Pradžiai jam gerai vyksta.

Be naujo troko, jis turi išgijęs visą eilę priemonių, kurios patarimą ir skaitlingai dalyvaus naujųjų metų sutikime, negalvodami, kad L. Bendruomenės valdyba rengia šį iškilmingą vakarą pasipelnimo tikslu.

Kviečiame atsilankyti ne tik gerai pervežimą apdraudęs. Waterburio, bet ir tolimesnių Linkime naujam biznieriui apylinkų tautiečius. P. M.Čius sekmės.

IS TOLI AR IS ARTI PIGIA PERKRAUSTAU (MOVING)

BALDUS IR IVAIRIUS DAIKTUS
Perkraustymas saugus, greitas ir tvarkingas. Viskas apdrausta.

ANTANAS VILIMAS
3415 So. Lituania Ave.
CHICAGO, ILLINOIS
Tel.: FFrontier 6-1882

TV APARATAI RADIJO SU FM Hi Fi FONOGRAFAI

GERIAUSIOS
KOKYBES!

PRIEINAMA KAINA

L. DAINA. TELEVISION

sales - service

3130 SO. HALSTED — DA 6-6887

PIGIAI IR SAUGIAI PERKRAUSTAU BALDUS

VIETOJE IR IS TOLIAU
K. EIDUKONIS

Turiu naują didelį sunkvežimį, specialius įrankius ir apdraudas
6930 So. Talman, Chicago 29, Ill.
Tel. GRovehill 6-7096

DR. CHAS. M. LIESTENFELTZ

CHIROPRACTIC
PHYSICIAN

618 Broadway
GARY, INDIANA

SAUGUS BALDU PERKRAUSTYMAS

is arti ir toli
NAUJAS 1955 M. SPECIALUS
DIDELIS SUNKVEZIMIS.
Pigus, sažiningas patarnavimas

Saukiete:
R. ŠERENAS
4546 SO. WOOD STREET
Chicago 9, Ill. Tel.: VI 7-2972

NERVINE

Alexander's Nervinē, kuri turėtų veikti nuo nervų ligų, yra mišinys stiprių ir brangiųjų žolelių, žiedų ir žolių, ir tas mišinys padeda nuo visokių nervų suirimų, galvos skaudėjimų, kvaišimų, isterijos rūpesčio, susikrimitimo, nemigos, karščiaavimo, išgasčio, persidirbimo ir kitų nervinių negalavimų. Gerdamas tą mišinį, gauni maistą nervams. Šios gyduolės kainuoja \$5.00 su gvat. Už \$2.00 prisiunčiame 5 uncijas. Į Kanadą \$2.25

ALEXANDER'S CO.

414 Broadway
South Boston 27, Mass.

SOPHIE BARCUS

RADIO VALANDA

is Stoties W. G. E. S.
1390 kilocycles

Kasdien: Pirmadienį iki Penktadienio nuo 8:45 iki 9:30 ryto. Sekštadieniai nuo 8:30 iki 9:30 ryto.

Ir kas pirmadienį nuo 7:00 iki 8:00 valandos vakaro.

Sekmdienį 8:30—9:30 val. ryto iš stoties WOPA, 1490 kilocycles.

Tel.: HEMlock 4-2413
7121 SO. ROCKWELL ST.
Chicago 29, Illinois

Join the
**GROUND
OBSERVER
CORPS**
CALL CIVIL DEFENSE

Moving Moving

PERKRAUSTYMAS IS ARTI IR TOLI

ILGU METU PATYRIMAS — PIGUS SAZININGAS PATARNAVIMAS.

NAUJI DIDELI SUNKVEZIMIAI — PATOBULINTI PERKRAUSTYMUJI ĮRANKIAI, KAI PATAVS SUNKVEZIMIAI, TAIPIR JUSU PERKRAUSTOMI BALDAI YRA APDRAUSTI — INŠIURINTI.

J. NAUJOKAITIS 2022 WEST 69th STREET, CHICAGO 29, ILLINOIS. Tel.: WALbrook 5-9209

LIETUVIŠKA GASOLINO STOTIS IR AUTOMOBILIŲ TAISYMAS

5759 S. Western Ave. Tel. REpublic 7-9533

TOWING SERVICE 24 VAL. PAROJE

Tel.: diena nuo 6 val. iki 8 val. vakaro REpublic 7-9533
Naktį nuo 8 val. vakaro iki 6 val. ryto WALbrook 5-3220

Shell Benzinas. Atliekami generaliniai remonto motorams, stabdžiams, transmisioms, keičiamos dalys; be to turi lyginimo ir dažymo darbai. Vakarinę pamainoj dirba motorų specialistas DAN BOSCO. Imonės savininkai: A. ADOMENAS, V. KOZICA, V. PAALKSNIS

LIETUVIŠKA ISTAIGA

SAFETY OF YOUR SAVINGS

CRANE & LOAN ASS'N

2555 West 47th St. CHICAGO 38, ILL. LAF. 3-1083

INSURED UP TO \$10,000

3% SAVINGS

B.R. PIETKIEWICZ PRES.

PLANINGAS TAUPYMAS MOKA GERUS DIVIDENDUS

Kiekvienas žmogus turėtų atliekamus nuo pragyvenimo pinigų taupyti kas savaitę.

Taupyti reikia: senatvei, vaikų mokslui, išgijimui namo, automobilio, atostogoms, vestuvėms, krikštynomis ir kitams reikalams. Kas turi susitaupes pinigų, tas jaučiasi saugusnis ir laimingesnis. PRADEK TAUPYTI ŠIANDIEN!

MUTUAL Federal SAVINGS AND LOAN ASSOCIATION

2202 W. Cermak Rd. Chicago 8, Ill.
JOHN J. KAZANAUSKAS, Pres. Tel. VI 7-7747

Savings Insured to \$10,000.00 by F. S. L. I. C.

Wake Up! Sign Up! Look Up!

Join the
GROUND OBSERVER CORPS
CALL CIVIL DEFENSE

IŠEJO ANTRAS METRAŠTIS

Chicago Lietuvos Literatūros Draugija išspausdino
ANTRAJĄ LITERATŪROS METRAŠTĮ

Jame yra prof. V. Krevės-Mickevičiaus, prof. Igo Šlapelio, Dr. V. Maciuo, Dr. P. Joniko, Dr. K. Griniaus, prof. Vl. Stankos ir kitų darbai. Metraštis yra 363 psi. Kainuoja \$3.00. Knnyg parduvejai gauna nuolaidą.

Metrašcio reikalais rašykite:
NAUJENOS, 1739 So. Halsted Street, Chicago 8, Ill.

Taupymas yra turtingumo šaltinis

Pradėk taupyti tuojau... Mes mokam aukštus dividendus.
Mūsų bendrovės laikomi pinigai apdrausti iki \$10,000.00.

MIDLAND SAVINGS AND LOAN ASS'N.

4038 Archer Avenue Tel. LAFayette 3-6719

Sekretorius AUGUST SALDUKAS

Už Taupomos Pinigus Mokame 3½ Nuosimčio

Lietuvių Taupymo ir Skolinimo Bendrovių Lygos Narys

kuriuose kiekvieno santaupos yra apdraustos iki \$10,000.00, o namų paskolos duodamos lengvomis sąlygomis.

CHICAGO SAVINGS & LOAN ASSN.

6234 SOUTH WESTERN AVE. CHICAGO 36, ILLINOIS

CRANE SAVINGS & LOAN ASSN.

2555 WEST 47th STREET CHICAGO 32, ILLINOIS

DISTRICT SAVINGS & LOAN ASSN.

3430 SOUTH HALSTED STREET CHICAGO 8, ILLINOIS

ST. ANTHONY SAVINGS & LOAN ASSN.

1447 SOUTH 49th COURT CINCERO 50, ILLINOIS

UNIVERSAL SAVINGS & LOAN ASSN.

1800 SOUTH HALSTED STREET CHICAGO 8, ILLINOIS

DUOKITE PRAKTIŠKIAUSIAS DOVANAS KALĖDOMS

Dėl namų, dėl šeimynos džiaugsmo. Taip pat čia rasite tūkstantinį pasirinkimą dėl Tamstų mažųjų: žaislų - toys. Už prieinamiausias kainas mieste. Maži rankpinigiai rezervuose dalykus Kalėdų pristatymui. Kviečiame greitai atsilankyti į šią

Erdvią ir Patogią Seniausią Lietuvių Bendrovės Krautuvę

4181-83 Archer Ave.
Tel.: LAFayette 3-3171
Brighton Parko Kolonijoje.

GO

IT'S NOT TOO LATE

1954 metais Amerikos žmonės sudėjo į Taupymo ir Skolinimo Bendrovės virš 9 milijonus dolerių. Jie žino, kad čia sudėti pinigai yra apdrausti iki \$10,000.00 per Federalės Valdžios įsteigtą istaigą ir kad gauna gerus dividendus. Nėra vėlu! Pradėk šiandien!

Universal Savings and Loan Association

1800 SO. HALSTED ST., CHICAGO, ILLINOIS
Tel.: HAYmarket 1-2028

Atdara nuo 9 ryto iki 4 val. vakaro. Trečiadieniais uždaryta. Ketvirtadieniais atdara iki 8 val. vakaro.
Automobilistams tuščias lotas šalimeis.

NAUJIENOS
THE LITHUANIAN DAILY NEWS
Published Daily Except Sunday by The Lithuanian News Pub. Co., Inc.
1739 South Halsted Street, Chicago 8, Ill. HAYmarket 1-6100

Entered as second-class matter March 7, 1914 at the Post Office at Chicago, Ill., under the Act of March 3, 1879.

Subscription Rates:	
\$9.00 per year in Canada	\$10.00 per year outside of Chicago
\$9.00 per year in Chicago	6 cents per copy.

Užsakymo kaina:	
Chicagoje - paštu:	\$10.00
Metams	\$5.50
Pusei metų	\$3.00
Trims mėnesiams	\$1.25
Vienam mėnesiui	\$1.25

Užsakymo kaina:	
Chicagoje - paštu:	\$10.00
Metams	\$5.50
Pusei metų	\$3.00
Trims mėnesiams	\$1.25
Vienam mėnesiui	\$1.25

Čia yra sąrašas užsakymų kainų. Jei turite kokių nors klausimų, kreipkitės į redakciją.

Rungtynės Tebeina

Oficialus SSRS vyriausybės laikraštis "Izvestija" penktadienį paskelbė žinią, kad sovietų vyriausiojo teismo karinis tribunolas Leningrade pasmerkė keturis aukštesniam saugumo pareigūnus, buvusius Lavrenti Berija bendradarbius, mirčiai; ir jie yra sušaudyti, o kiti du to paties departamento valdininkai nubausti kalėjimu.

Lygiai prieš metus laiko sovietų valdžia pranešė apie buv. žvalgybos viršininko Berijos nugalabinimą, suimto, kelioms mėnesiams praejus po to, kai mirė Stalinas ir susidarė nauja sovietų vyriausybė su Malenkovu priekšakyje. Lavrenti Berija buvo nominavęs Malenkovą, kaip tinkamiausią kandidatą Stalino vietai užimti, ir pats buvo gavęs premjero pirmojo pavaduotojo vietą ir dar krašto saugumo ministerio postą.

Bet, neilgai trukus po to, įsiai jau sėdėjo kalėjime, o gruodžio mėn. buvo nubaustas, kaip "išdavikas" ir "darbo žmonių priešas".

Dabar to paties likimo susilaukė V. S. Abakumov, 1946 m. buv. krašto saugumo ministeris, artimas Berijos draugas. Jo vietą užėmė S. D. Ignatiev, kuris tačiau pernai buvo išmestas iš komunistų partijos dėl subfrikavimo "daktarų bylos".

Taip pat dabar tapo sušaudyti Abakumovo pavaduotojai: A. G. Leonov, V. I. Komarov ir M. T. Lichačev. Kalėjimu yra nubausti saugumo ministerijos valdininkai: I. A. Černov, gavęs 25 metus, ir Y. M. Broverman, gavęs 15 metų.

Jie visi buvo apkaltinti "valstybės išdavimu" ir "politiniu sabotažu". Apie vyriausiąjį nusikaltėlį Abakumovą, valdžios pranešimas sako, kad Berija buvo pasodinęs jį į saugumo ministerio vietą ir kad įsiai, toje vietoje būdamas, "tiesiogiai dalyvavo priešvalstybinėje grupėje, kuri vykdė Berijos įsakymus, atkreiptus prieš Komunistų partijos centro komitetą ir sovietų vyriausybę".

Tik ekspertai gali išaiškinti kruvinų įvykių reikšmę. Sunku pvz. suprasti Malenkovo vaidmenį šioje "čistkoje", nes Abakumov vienu laiku buvo jo asmeninis sekretorius. Ar Abakumovo sulikvidavimas reiškia, kad yra pašalijusi paties Malenkovo padėtis?

- x -

Bet abejonės nėra, kad Kremliaus klike eina atkaklios rungtynės dėl galios.

Po Stalino mirties buvo susidaręs triumviratas iš Malenkovo, Berijos ir Molotovo. Antrąjį šios trejūkės narį kiti du sulikvidavo. Bet paskui iškilė Nikita S. Chruščov, perėmęs iš Malenkovo pirmojo partijos C. K. sekretoriaus pareigas. Tuo būdu susidarė nauja "troika": Malenkov, Molotov ir Chruščov.

Kai kurie Kremliaus įvykių stebėtojai mano, kad Chruščovs darosi vis galingesnis ir galingesnis ir gali nustelbti kitu du trejūkės narius. Iš praeitės yra žinoma, kad Stalinas virto visagaliu diktatoriumi, turėdamas "generalinio sekretoriaus" postą, kuris suteikė jam galią paimti į savo rankas partijos "aparato" kontrolę. Panaudodamas partijos "mašiną", įsiai suvarė ir ožio raga ne tik Trockį, vyriausiąjį "oktiabrio revoliucijos" organizatorių, bet ir tokias bolshevizmo žvaigždes, kaip Kamenevas, Žinojevas ir Bucharinas.

Jei tas pusinteligentiškas Kaukazo gengsteris, nemokėjęs net kaip reikiant rusiškai kalbėti, sugebėjo išskerti kuone visą bolshevikų Senąją Gvardiją, tai kodėl dabartinis jo įpėdinis centro sekretariate negali apsibrėžti su savo konkurentais? Gali, žinoma, paslysti koja bet kuriam iš jų. Berija, sako, žuvo tik per savo neapdairumą pačiame krintingiausiame momente.

Tačiau atrodo, kad tuo tarpu valdančiosios klikos svarbiausias uždavinys tai — išrauti su šaknimis visus Berijos galios likučius. Jo teroro organizacija buvo be galo išsikerojus. Prieš ją drebėjo ir raudonosios armijos vadovybė. Žymiausieji armijos maršalai (Zukov ir k.) po Stalino mirties buvo sugrąžinti valdžion.

Su jų pritarimu — gal būt, ir su jų pagalba — buvo sutriuškinta Berijos bei jo policinio aparato galybė. Jei militarinė diktatūra ilgai pakeistų policinę, tai klausimas, kuris Kremliaus klikos narys sugebėtų palenkti savo pusėn armijos generolus?

Kolektyvi diktatūra ilgai neišsilaikė. Anksčiau ar vėliau vienas diktatorių nusuka sprandus savo "draugams" ir pasiima į savo rankas visą galią.

Dievo vairuojamas automobilis

(Apie jėgą ir išmintį gamtoje)

APŽVALGA

Vienas pasirašęs "Ne šliuaptarniu" asmuo kritikuoja Dr. J. Šliupą pažįstam, kad gamtoje esanti "jėga, kuri daro įtakos į gamtos reiškinius ir žmogaus gyvenimą", bet nesą antgamtinė, "suasmenintos" dievybės tokios, "kaip pvz. žydų Jahve". Įsiai rašo "Darbininke".

Gamtoje mes matome nuostabią tvarką, o kur yra tokia išmintinga tvarka, ten turi būti ir didelė išmintis. Pati jėga išminties neturi. Mes žinome, kas įvyksta, jei gatvėje paleistume automobilį (jėga) be vairuotojo... Jėga be išminties gali tik griauti, o ne kurti. Dr. J. Šliupas tą tiesą paneigė.

Kadangi ir "Darb." redakcija laiko šią Ne šliuaptarniu pastabą "visai teisinga", tai bus gal ne pro šalį ją pagvilteni.

Visų pirma, ar yra tiesa, kad gamtos jėga be išminties, tik griauja, o nekuria?

Insime tokią gamtos jėgą, kaip šilumą. Be jos nebūtų jokios gyvybės mūsų planetoje: nei augmenų, nei vabzdžių, nei paukščių, nei gyvulių, nei paties žmogaus. Taigi šiluma yra neabejotinai kuriančioji jėga, bet išminties ji gi tikrai neturi.

Šiluma gali, beje, ne tik kurti, bet ir griauti — pvz. sausra, naikinantį javus laukuose, gaisras ir t. t.

Todėl neteisinga yra pati Ne šliuaptarniu mintis, kad gamtos jėga tegali būti tik arba kuriančioji, arba ardančioji. Iš tikrųjų ji, ji gali ir kurti ir griauti, — ir tai visai nepriklausomai nuo išminties.

Imkime gravitacijos jėgą, kuri populiarai yra vadinama traukos (pritraukimo) jėga. Ji žemės centrą yra traukiamai visi daiktai, kurie yra jo paviršiuje arba ne per toli nuo jos. Obuolys, nutrukęs nuo medžio šakos, nepasilieka kaboti ore ir nelekia debesų link, bet krinta žemėn. Vienas toks obuolys, sako, bumbtelėjo į galvą garsiam anglų mokslininkui Isaakui Newtonui, užmigsum po medžiu, ir įsiai ėmė galvoti, stengdamasis surasti priežastį, kodėl taip atsitiko. Jo galvojimo ir tyrinėjimo rezultatai, fizikos mokslo padarė milžinišką šuolį priekyn.

Mokslas surado, kad ta pati gravitacijos (sunkumo arba svorio) jėga, kuri traukia obuolį ir kitus daiktus žemėn, veikia visoje visatoje (gamtoje); ji valdo ir mūsų žemės dėgimą aplink saulę. Jei gravitacijos jėga netrauktų žemės prie saulės, tai mūsų planeta būtų seniai nulėkusi į begalinę erdvę (be tos jėgos, iš tikrųjų, nebūtų nei žvaigždžių, nei planetų).

Saulės dievas

Seniau žmonės to nežinojo. Jie nežinojo nė to, kad žemė bėga aplink saulę, bet manė, kad, atbulai, saulė rieda aplink žemę, kuri esanti visatos centre; ir tik prieš kokių 350—400 metų mokslininkai (daugiausia, Kopernikas ir Galileo) įrodė, kad tai klaida. Senovės graikai įsivaizduodavo, kad saulė tai blizganti karieta, kurią važiuoja dangaus skliautu dievas Helios, pasikinkęs keturis sparnuotus arklis (vėliau tą dievą Helijų iš dalies pakeitė Apollonas).

Šitaip galvojančius apie saulę ir jos "judėjimą", graikams būtų buvę nesuprantama, kaip galėtų saulė kiekvieną dieną pradėti laiku savo kelionę iš rytų į vakarus ir per visą dangaus skliautą nuriedėti į tą vietą, kur įsiai paskirta "nusileisti". — jei būtų koks "bedievis" jiems pasakęs, kad dievo Helijaus arba Apollono nėra. Jie "žinojo", kad saulė traukia keturi nepaprastai galingi ir spartūs žirgai; bet kaip galima tikėti, kad tų arklų traukiamą karieta bėga be vairuoto-

jo? Juk tada saulę galėtų kažkur nudardėti!

Visai panašiai galvoja ir "Darbininke" įdėto straipsnio autorius Ne šliuaptarnis. Gamtos jėga įsiai įsivaizduoja, kaip automobilį, — ir todėl jam visai "aišku", kad turi būt ir "vairuotojas"; paleidus automobilį gatvėje be vairuotojo, įvyktų katastrofa. O biednas Dr. J. Šliupas, girdi, to nesuprato. (Tenka pastebėti, kad velionis daktaras labai gerai žinojo, jog automobiliui negalima leisti be vairuotojo ne tik gatvėje, bet ir laukuose. Įsiai turėjo "forduką" ir 1923 m. pavėžino juo Palangos apelinkeje rašantį šiuos žodžius. Pats daktaras vairuoti tur būt nemokėjo, bet buvo pasisamdes soferj).

Kaip matome, "Darb." bendradarbio galvojimas apie gamtos jėgas yra šiek tiek moderniškesnis, negu Graikijos dievo Helijaus garbintojų. Jam vaizduojasi ne arklų traukiamą karieta, o automobilis — dvideimtojo amžiaus technikos produktas. Tik įsiai be reikalo sako, kad automobilis tai "jėga". Mašina nėra jėga; automobilį varančią jėgą suteikia gasolino sproginai.

Tačiau esmėje jo galvosena visai tokia pat, kaip anų senovės žmonių, kurie buvo įsitikinę, kad gamtos reiškinius daro kokie tai išmintingi antgamtiniai jėgos valdytojai: audrą daro dievas Borėjus, smarkiai pūsdamas orą iš burnos; žaibus ir griausmą daro dievas Zeus (Jupiteris arba Perkūnas), laidydamas iš Olimpo akmenis arba metalo gabalus; žemės drebėjimas įvyksta, kai jūrų dievas Poseidonas, supykęs, ima purtyti žemę...

Pas "Darb." bendradarbi, tiesa, eina kalba tik apie vieną "jėgą gamtoje" ir vieną "vairuotoją", bet tai nepadaro jo galvojimą niek tiek logiškesnį; nes, jei vienas vairuotojas palaiko visą gamtą "nuostabioje" ir "išmintingoje" tvarkoje, tai kaip išaiškinti nuolatinius įvykstančius gamtoje nelaimis ir katastrofas — žemės drebėjimus, uraganus, potvynius, marą ir kitokias epidemijas (nekalbant jau apie bolshevizmo epidemiją)? Tačiau pagrindinė jo (Ne šliuaptarnio) mintis yra ta, kad gamta tai — mašina, nelyginti kaip automobilis. Mašina gali bėgti, bet reikia, kad ją valdytų vairuotojo išmintis.

Išsiai, kad išminties pačioje gamtoje nėra; ji esanti ne gamtinis, o antgamtinis dalykas. Bet yra faktas, kad išmintį turi žmonės. Jei jos šaltinis būtų vienas, tai pas visus žmones ji turėtų būti visada vienoda. Tačiau kiekvienas žino, kad pas žmones yra didžiausi išminties skirtumai. Kiekvienam taip pat žinoma, kad žmogaus išmintis vystosi jam augant ir bręstant fiziškai. Pagaliau mokslo žinios yra nustatę — ir šiandien tam neprieštaruoja nė tikintieji — Dievą, — kad žmogus yra išsivystęs iš žemesniųjų gyvūnų: tik per šimtus tūkstančių metų evoliucijos iš neprotančios gyvūnų pasidarė "homo sapiens", žmogus su išmintim.

Visa tai liudija, kad išmintis yra gamtoje atsiradęs dalykas, o ne atneštas iš anapus gamtos. Taip manė Dr. J. Šliupas, ir tai reiškia, kad įsiai išminties neatmetė, bet stengėsi ją išaiškinti, kaip natūralų, gamtinį reiškinį. Gailėtis reikia ne jo, o tų, kurie nepajėgia jo suprasti. (Kad žmogus gyvena ne tik gamtoje, bet ir visuomenėje, kuri daro jį jo protą daugiau įtakos, negu gamtos reiškiniai, tai kita tema).

— Rytinės Vokietijos valdžia giriiasi, kad pastaraisiais metais pas juos atbėgę 27,135 vokiečiai iš Vakarų.

Japonijos premjeras Shigeru Yoshida (dešinėje), vienas iš didžiausių Amerikos šalininkų, netikėtai rezignavo iš savo pareigų, nufildamas, kad parlamentas gali pareikšti jam nepasitikėjimą. Spėjama, kad Ichiro Hatoyama (kairėje), kuris jam gen. Douglas MacArthur 1946 m. pareikšė nepasitikėjimą ir neleido valdyti sudaryti, bus naujo kabineto premjeras.

PRO GELEŽINĖS SIENOS PLYSIUS

Kas dabar sudarė Lenkijos saugumo komitetą. — Jų praeitis. — Nauji Lenkijos saugumo valdininko parodymai. — O kaip buvo Lietuvoj?

Buvęs pavergtos Lenkijos atsakingas saugumo valdininkas J. Swiatlo per Amerikos Balsą klausinėjamas štai ką papasakojo apie tuos, kurie dabar Maskvos nurodymais paskirti pavergtoje Lenkijoje vadaus saugumo reikalus tvarkyti.

Vienas iš paskirtųjų narių saugumo komitetas yra Wladislaw Wichta. Jis Lenkijos komunistų partijoj jau dalyvavęs prieš antrąjį pasaulinį karą. Kai Nepriklausomos Lenkijos policijos buvo suimtas, tai jo žmona pradėjo laikyti įtakinęsnius lenkus, ieškodama užtarčių, kad jos vyras iš kalėjimo būtų paleistas. Ji buvo kėlė iš turtingos ir įtakingos metalo gabalus; žemės drebėjimas įvyksta, kai jūrų dievas Poseidonas, supykęs, ima purtyti žemę...

Pas "Darb." bendradarbi, tiesa, eina kalba tik apie vieną "jėgą gamtoje" ir vieną "vairuotoją", bet tai nepadaro jo galvojimą niek tiek logiškesnį; nes, jei vienas vairuotojas palaiko visą gamtą "nuostabioje" ir "išmintingoje" tvarkoje, tai kaip išaiškinti nuolatinius įvykstančius gamtoje nelaimis ir katastrofas — žemės drebėjimus, uraganus, potvynius, marą ir kitokias epidemijas (nekalbant jau apie bolshevizmo epidemiją)? Tačiau pagrindinė jo (Ne šliuaptarnio) mintis yra ta, kad gamta tai — mašina, nelyginti kaip automobilis. Mašina gali bėgti, bet reikia, kad ją valdytų vairuotojo išmintis.

Išsiai, kad išminties pačioje gamtoje nėra; ji esanti ne gamtinis, o antgamtinis dalykas. Bet yra faktas, kad išmintį turi žmonės. Jei jos šaltinis būtų vienas, tai pas visus žmones ji turėtų būti visada vienoda. Tačiau kiekvienas žino, kad pas žmones yra didžiausi išminties skirtumai. Kiekvienam taip pat žinoma, kad žmogaus išmintis vystosi jam augant ir bręstant fiziškai. Pagaliau mokslo žinios yra nustatę — ir šiandien tam neprieštaruoja nė tikintieji — Dievą, — kad žmogus yra išsivystęs iš žemesniųjų gyvūnų: tik per šimtus tūkstančių metų evoliucijos iš neprotančios gyvūnų pasidarė "homo sapiens", žmogus su išmintim.

W. Wichta iš Berezino kalėjimo tuoj buvo paleistas. Bėgi Lenkijoje jis neilgai gyveno — išvyko kartu su žmona Paryžių. O kai karas iškilė, tai persikėlė Londonan gyventi. Gyvendamas tiek Paryžiuje, tiek Londone, jis su komunistais nei su tenykščiais, nei su savo tautieciais ryšių neieškojo: gyveno sau kaip gyvena kiekvienas pasituris emigrantas.

Kai karą metu demokratijos sąjungininkų su SSSR santykiai pradėjo gerėti ir SSSR nuo gautų pirmųjų karu fronto smūgių ėmė atsigaunti, W. Wichta susidarė kėletą komunistuojančių lenkų ir kartu su jais išleido porą tuštokų atsiliekusių. O jau karą pabaigė W. Wichta vienas pirmųjų atsidūrė Varšuvoj. Suprantama, dabar jis čia pasidarė uolumu komunistų, jų organizatorių ir Maskvos patikėtinai tuoj jį atkreipė savo dėmesį. Tada jis buvo skiriamas įvairioms pareigoms. J. Swiatlo teigia, kad tiek Varšuvoj, tiek Maskvos komunistų viršūnės žinojo W. Wichta praeitį. Tos jo praeities žinios buvo kai kuriais atsitikimais net dokumentuotos. Bet kitoje tokio klausimo Maskvą tarp eilinių komunistų sunku būtų rasti. W. Wichta komunistų tarnybinės laktose spausdinti kilo ir štai jis dabar pavergtos Lenkijos saugumo komiteto narys. Jis, kaip ir St. Radkiewicz yra ne kas kitas, kaip Maskvos įkaitas, — jei ant savo pečių galvą ne-

Politinės muštynės

Muštis nemėgstu, bet žiūrėti, kaip mušasi kiti, man vienas malonumas.

Tokias muštynes turėjau progos stebėti prieš pora savaitių vienoje Marquette Parko tavernoje. Susimūsė politikai.

O pradžia buvo tokia: Įeina į taverną pagyvenęs vyrukas ir nei iš šio nei iš to paskelbia, kad visiems perka gerti. Žinoma, sėdėjusieji ir nuobodžiausieji gerikai sujuda. Atseit, sveikas, tautiečiai! Į sveikatą, brangūs bičiuli. Alga pakėlė, ar gimtadieni šventi?

— Ne gimtadienis ir ne alga, — sako vaisintojas, — bet daug svarbesni dalykai mano sielą džiugina.

— Pasakok, bičiuli, — šaukia keldami stiklus gėriikai. — Turiu gerų žinių iš anapus. — Na na, pasakok. — Mano dvarą padidino. — Kaip tai padidino? Juk tavo dvaras liko Lietuvoje. — Tame ir reikalas, kad Lietuvoje. Bet padidino.

— Nieko nesuprantu, — pasakė iš kampo kažkoks neprastabūrnis, kuris gerė vaisintojo alų.

— Prie "Tiesaus kelio" kolūkio prijungė du apylinkės kaimus — Kumpių ir Zagarų. Taip sakant, išsipildė mano tėvo svajonės.

Valandėlį viespatavo tylą. Iš pagarbos naujai pastatytam alui niekas nediršo vaisintojų prieštarauti. Tuo tarpu jis tęsė: — Mano tėvas visą laiką sakė, kad Kumpių ir Zagarų kaimų žemės turi priklausyti dvarui. Taip rodė ir senieji dokumentai.

— Bet kokia tau iš to nauda? — netikėtai paklausė tasai iš kampo.

— Kokia nauda? Juo stambesnis ūkis, tuo juo produkcija didesnė. Juo produkcija didesnė tuo krašto gerbūvis aukštesnis. Juo krašto gerbūvis... — Bet tau, tau, asmeniškai, kas iš to? — spyresni prieštaraujojas.

Vaisintojas pažūrėjo į jį tokiomis akimis, kokiomis žiūrima į keistą gvi ar į marso gyventoją. Paskui jis pabaigė gerti bokalą ir atsidūsavo: — Kiek tau moka bolševikai už jų propagandos skelbimą?

— Kaip tai? — pašoko vyrukas iš kampo. — Tai tu bolševikų propagandą skleidėi. Giri jų darbus. — Nuo čia ir visas prasidėjo. Pradžioje vienas kitą kaltino bolshevikų propagandos skleidimu. Paskui vaisintojas kaltino prieštarautoją netikėjimu į karą galiu-mybes ir į Lietuvos išlaisvinimą. Dar vėliau paaiškėjo, kad nors jie kaimynystėje gyvena, bet savo dvasioje didžiausią prieši: skaito skirtingus laikraščius. /

Po trijų ar keturių bokalų juodu susiėmė už krūtų. Qw. skas. P. Kežinaitis, A. Batūza, Pakarklis ir kiti ar mums nepremima dabarties pavergtos Lenkijos komunistų žygių? Juk visų tų čia išvardytų buvusių jū Lietuvos nepriklausomybės metais praeitis nebuvo siejama su komunistiniu veikimu. Jie ėjo su kaitais ir dėl "valgio gardsnio šaukšto" ir kaitais sumetimais pasuko niekšybių vedamą taku. — a.

LALIO ŽODYNAS

yrą standartinis Amerikos lietuvių žodynas. Geresnio anglietuvių kalbų žodyno nėra. Nenu-matoma, kad naujas žodynas greitai laiku būtų spausdinamas. Todėl siūlome dabar įsigyti šį stipriai irištą 1256 puslapių angliškai-lietuvišką ir lietuviškai-anglišką žodyną. Kaina — \$14.00. Žodynas Jums bus išsiustas, jei pasiūsite \$14.00 čekį ar Money Orderį tokiu adresu:

NAUJIENOS
1739 So. Halsted Street
Chicago 8, Illinois

Muzikinės nuobiros pavergtoje Lietuvoje

Rašo J. Girdzius-Klauskitis

I.
Dekadinių siautuliui praužus, bolsėvikių propaganda ėmė kiek mažiau rūpintis muzika. Ilgesnį laiką dar kartoti dekadinių koncertų įgrojimai — mat, daug ko dekadės metu krašte negirdėjo. Dar kelis kartus riebiai paliaupsinta, ypač gavus ordinus, — o pastum svarbesni įvykiai nustelbė muziką, „opių liaudžiai“. Tiesa, nereikia pamiršti, jog iki vėlyvos vasaros naktimis nuo 11 iki 12 val. vykdavo tiktai lietuviškosios simfoninės muzikos per radiją inflacija. Ypač pagausėjo Vainiūno bei Juzeliūno kūrinii. O vėliau lietuviškoji muzika Vilniaus radijofone vėl buvo pasodinta prie bado normos. Juk buvo nepatogu transliuoti lietuviškus veikalus, kai tariamieji savanoriai buvo siunčiami į Kazakstaną „įsisavinti naujų plėšinių“...

Tuo tarpu mirė ilgametis Lietuvos Konservatorijos profesorius ir vargonininkų kelių kartų nestorius J. Bendorius. Vilniaus opera buvo pavadinta „Akademinio Teatru“, o nuo spalio 7-sios Kauno „Karinio Istorinio Muziejaus“ kurantai ėmė skambinti Dvariooto dainos „Kur Nemunas teka“ motyvus, gi pats Dvarionas atšventė 50 metų gimimo sukaktį. Karosas pasireiškė su nauja (2) simfonija, Klava — su koncertu fortepijonui. Balsys — smuiko koncertu ir Bielazaras (spėjamai jaunėsnysis) — opere „Aukštinės marios“, kuria stato Kauno muzikinis dramos teatras. Tame teatre kurį laiką kaip dirigentas pasireiškė Juozas Indra-Podleckis. Nuolatinis dirigentas yra Stepas Grauzinis, dar per vokiečių pradėjus gilintis į dirigavimo meną. Juozas Indros dirigavimas pasižymi gyvais tampa, elastingu ritmu, tačiau orkestras su tokiomis koncepcijomis nesuįgyvena. Varosi įs įs paskos dainininkų, kaip išmano, o bendras rezultatas — vis dėlto nepatenkinamas. Operai persikėlus į Vilnių, kauniskiai atsideda klasikinių operėčių ir sovietinių vodevilų specializacijai. Tiesa, buvo pastatyta ir Cimarozos „Slaptos vedybos“, ir M. Petrauskio operė „Consilium Facultatis“. Opera status Indros baletą „Živilė“ ir ruošiasi plačiai paminėti Kipro Petrausko jubiliejų naujų Verdi operos „Othello“ pastatymu. Ji režisuros pats sukak-tuvinininkas — kas gi kita belieka daryti, kai šios operos negincytinas meistras ir tikroji siela Vytautas Marijošius yra Amerikoje...

Ir Balio Kleimickio sukaktis buvo atžymėta specialiu koncertu, tačiau iš „Lietuvių Tarybinių Kompozitorių“ Sąjungos pirmininku jį jau pašalinę. Gal paveikė laisvojo pasaulio radijas, o ypač Amerikos Balsas, kuris ar tik ne, per daug smulkiai gilinosi į solenizanto amorozinį gyvenimą. Nauju pirmininku išrinktas St. Vainiūnas, o valdybos nariais — jaunieji E. Balsys ir J. Juzeliūnas.

Didelio garso aidas girdėti ir sukelta daug kalbų apie kitais metais įvyksiančią „Dainų šventę“, kurioje dalyvausią net 30,000 dainininkų, sokėjų, instrumentalistų ir šiaip savi-veiklininkų. Ne tik bus sučeje 15 m. nuo „tarybinės santvarkos“ primėfimo Lietūvai, bet — kaip tyčia, tuščią nulį pridėjus — 150 m. nuo pirmojo Lietuvos „išlaisvinimo“ (nuo laisvės) 1795 m. Tai jau pakankamai pasako apie šventės tikslus ir prasmę. Juk Kremliaus magikai negali praleisti progos nekūrę nors skaičiais naujų stebuklų. Bet ir šiaip „Liaudies Kultūros Namų“ viršininkas draugas Vytautas Ja-

kelaitis nepaliko abejonii dėl savi-veiklos uždavinii. Ačiū jam už atvirą žodi, kad savi-veikla turi tarnauti ne mienui, ne kultūrai, o tik propagandai. Ne be pasididžiavimo pranešta, kad šventės repertūaras bus atspausdintas.

Sovietų „priešakinė technika“ pavergtoje Lietuvoje

Arfimai su muzika siejasi plokštelių fabriko įsteigimas Kaune. Anot Vilniaus radijo pranešimo, gamykla per metus išleis 200,000 plokštelių. Daugiau žinių „dėl prostogo naroda“ nemalonėta suteikti. Skaičius imponuoja, todėl verta tik reikalą panagrinti kiek smulkiau. Ir tikrai čia nulių yra per daug. Normaliai iš dviejų matricių komplekto atspausdinama apie 10,000 plokštelių. Vadinasi, laikantis šios pramoninės normos, Kauno „fabrikas“ per metus galėtų atspausdinti — 20 atskirų plokštelių rūšių. O tai nėra daug. Nė žodžio neprasitaria apie galimumą Kaune gaminti matricias, nors jų gamyba — pats svarbiausias dalykas! Antra vertus, galvoti, kad Kauno „fabrikas“ pajėgus per metus pagaminti 200,000 matricių, — nelabai realu. Tokia gamykla būtų viena iš didžiausių visame pasaulyje. — Ir tuo pasigirti agitpropas tikrai nebūtų pamiršęs! Taigi Kaune, pasak komunistų, pastatyta nedidžiausia plokštelių gamybos įmonė greičiausiai kurios nors didelės sovietinės gamyklos žinioje. Ar ten gamins ir lietuviškų plokštelių? Gal šiek tiek ir gamins. Vilniaus radijas gyresi, kad iki kitų metų pabaigos bus išleista plokštelių su meno dekadės metu padarytaisais įgrojimais. Na, o šiaip bus, kaip su didžiąja Rygos VEF gamykla. Ji latviškos muzikos įgrojimų gamina labai nedaug, nes pirmoje eilėje priversta gaminti rusų muzikos plokšteles.

Dabar svarstomi planai įvesti ultra trumpų radijo bangų transliacijų tinklą. Stočių pastatymas nesudarytų didesnių kablumų, tačiau aparatams reikės specialių priedų, kurių pagaminti pakankamai vad. „priešakinė radijo technika“ tiktai nepajėgė (kiek tai liečia skaičių). Ultra trumpų bangų emisijų įvedimas patogus bolševikams keliais atvejais. Vidurinių bangų juostoje taip ankšta, jog niekaip nepavyks ta užtikrinti svarų Vilniaus programos priėmimą (nei viena, nei kita banga). Ultra trumpų bangų priėmimas yra kokybiškai labai tobulas, bet, kas svarbiausia, stotys girdi-

Pavergtosios Jungtinės Tautos

Pastaruoju metu du dalykai yra PJT dėmesio centre: gruodžio 10 d. švenčiama žmogaus Teisių Diena ir Jungtinių Tautų darbotvarkėje esąs priverčiamųjų darbų klausimas.

Ryšium su žmogaus Teisių Diena PJT pirmininkas dr. V. Masėns pasiuntė raštą Jungtinių Tautų Plenumui pirmininkui van Kleffens ir dr. Charles Maliku, Libano delegatui Jungtinės Tautos ir žmogaus Teisių Komisijos pirmininkui, uoliam ir sumaniam Sovietų pavergtųjų tautų teisių gynėjui. Šiuose raštuose reiškiama įsitikinimas, kad pagrindinės žmogaus teisės turi būti atstatytos ir Sovietų pavergtose centru ir Rytų Europos kraštuose.

Gruodžio 13 d. Jungtinių Tautų Plenume prasidėjo diskusijos mos tik 30-40 km. spindulii. Įvedus specialiuosius aparatus, sumažės užsienio programų besiklausančių skaičius ir atkris reikalas tiesti laidus ir piliečių butus ir rengti „gavarikas“. Zonduojami ir planai pradėti televizijos stoties statyba.

Ši rudenį ELFOs fabrikas, be kitų technikos reikmių, gamina ir patefonus, pradės magnetofonų gamybą. Ir čia nieko naujo ir stebinančio. Viso pasaulio radijo tarnybų programos jau daugiau kaip 10 metų veik visą programą perduoda iš magnetofoninių įgrojimų. Kas kita su Sovietų radiofonais. Didžiausia dalis per ilgus metus padarytų įgrojimų atlikta „priešakinės technikos“ sovietiniais „sarinofonais“ ir šviesogarsiniais įtaisais, kurių akustiniai ypatumai vis dėlto neišlaiko jokios kritikos. Tai nesunku įsitikinti kiekvienam radijo klausytojui. Sovietų radijo programos dažniausiai paskirstytos po 20 min. „porcijomis“ — ir viena iš šio fenomeno priežasčių sudaro toji aplinkybė, kad saronofono „juostoje“ telpa vis po 20 min. Tačiau dar baisesnė yra sovietinės gamybos juosta sukančiųjų motory kokybė. Kiekvienas radijo klausytojas gali įsitikinti, kad kiekvieno per sovietų radiją grojamo veikalo (įgroto) pabaigą muzika ima kaupti, kaip neprisukto gramofono, o tonacija svyrnuose. Taigi Sovietuose pagaminus daugiau magnetofonų, tokių ydų gal ateičye (truks metais) bus galima išvengti. Kiekvienu atveju ir mums bus įdomu pasirodysiančius magnetofonus, gamintus lietuvių rankomis.

priverčiamųjų darbų klausimii. Nors PJT Seimas spalio 22 ir lapkričio 7 yra priėmęs ir pertei-kes Jungtinės Tautos atitinkamą rezoliuciją ir pranešimą priverčiamųjų darbų klausimu, dabar, tą klausimą Jungtinių Tautų Plenumui pradėjus diskutuoti, PJT pakartotina i teikė 40 Jungtinių Tautų delegacijų pirmininkams priminti apie priverčiamųjų darbų praktišką Sovietų pavergtuose kraštuose. Pareiškime Jungtinės Tautos prasmės sudaryti efektyvų organą priverčiamojamų darbo sąlygoms panaikinti, taip pat pasmerkti priverčiamųjų darbų iniciatorių bei vykdytojų.

Priverčiamųjų darbų klausimu pradėdamas diskusijas Jungtinių Tautų plenumo, Costa Ricos delegatas ambasadorius B. Nenez pastebėjo, kad daug medžiagos apie priverčiamuosius darbus yra Jungtinės Tautos pateikusios PJT, kurios šiuo dalyku ypatingai interesuotos.

Be minėtų dalykų, PJT ruošiasi paskutiniais s. m. posėdžiams gruodžio 18-20 d. d. Ir Seimo posėdžių nesant, PJT savo veiklos nesustabdys, bet ją kreips ypatingai į viešiosios opinijos Amerikoje ir kitur laisvajame pasaulyje formavimą.

— Mažieji lietuviukai tremtyje nori mokytis. Padėk jiems savo auka!
Prie „Naujienų“ kaip priprasi — dar už žinią viska ras!

LIEUVIŲ AKIŲ GYDYTOJAI

DR. G. SERNER
LIETUVIŠKIŲ AKIŲ GYDYTOJAS
25 metų patyrimas
Tel.: Yards 7-1829
Pritaiko Akinius Kreivas Akis Ištaiso.
Ofisas ir Akinii Dirbtuvė 756 WEST 35th STREET
Valandos: nuo 10 iki 2, nuo 6 iki 8
Treceidieniais tik susitarus.
Seštadieniais nuo 10 iki 3 val. popiet

Dr. Kazimieras MICHELIS
Optometristas - Orhoptistas
Gydo nusilpusias ir neruotytas akis. Egzamuoja akis ir pritaiko akinius. Išveda kreivas akis be operacijos. Įveda netikrą — artificialę aki pagali sveiką. Praktikuoją per 39 metus.
Kaiba lietuviškai.
4654 SO. ASHLAND AVENUE
Telefonas: Yards 7-6616
Nuo 9:30 val. ryto iki 8 val. vakaro. Geras patarnavimas.

DR. S. VAITUSH, Opt.
Palengvins akių įtempimą, kuris esti priežastimi galvos skaudėjimo, svajimo arba aptemimo, neruotyto, skaudėjimo, akių karčio. Aitalaus trumparegystę ir toliaregystę. Prirengtu teisingai akinius gydo atitinkamus egzaminavimą daroma su elektra parodančia mažiausią klaidas. Speciali atyda kraijama ir mokyklos vaikais.
VALANDOS:
Nuo 10:30 ryto iki 7:00 vakaro. Seštadieniais iki 4 val. vakaro. Trečidienį ir sekmadienį uždaryta.
4712 S. ASHLAND AVE.
Yards 7-1373

Dr. Ant. Rudokas, O. D.
tikrina akis, pritaiko akinius, keičia stiklus ir rėmus.
Telefonas: Yards 7-7381
Priima: vakaris nuo 6 ir 9 val. Seštadienį nuo 10 ryto iki 4 po pietu Trečidienį ir sekmadienį pagal susitarimą.
4701 S. DAMEN AVE. Chicago, Ill.
Pirkite JAV taupymo bonus.

DR. S. VAITUSH, Opt.
Palengvins akių įtempimą, kuris esti priežastimi galvos skaudėjimo, svajimo arba aptemimo, neruotyto, skaudėjimo, akių karčio. Aitalaus trumparegystę ir toliaregystę. Prirengtu teisingai akinius gydo atitinkamus egzaminavimą daroma su elektra parodančia mažiausią klaidas. Speciali atyda kraijama ir mokyklos vaikais.
VALANDOS:
Nuo 10:30 ryto iki 7:00 vakaro. Seštadieniais iki 4 val. vakaro. Trečidienį ir sekmadienį uždaryta.
4712 S. ASHLAND AVE.
Yards 7-1373

Roosevelt Furniture
Pavasarinis birželio mėn. matrasų ir brangėsnii.
IŠPARDAVIMAS
Galite išgyti naujus matrasus ir springsus Slumberland, Englander, Pilo Rest ir kitų išdirbysčių. Atvykite į šią lietuvišką baldų krautuvę ir pasirinkite moderniškausių baldų prieinamomis kainomis ir lengvomis sąlygomis.
ROOSEVELT FURNITURE CO.
2310 W. ROOSEVELT ROAD Tel.: SEeley 3-4711
Krautuvė atidaryta sekmadieniais nuo 11 iki 4:30.

P. & J. JOKUBKA
Laikrodžių, Brangenybių, Radijo, Televizijos Krautuvė
1. Sudėtuotųjų ir vedybiniai deimantiniai žiedai. 2. Rank. laikrodžiai firmų — Cyma, Bulova, Elgin, Wyler ir kt. 3. Sidabro peilių, sakūčių ir saukštų kompletai. 4. Foto aparatai. 5. Piniginės. 6. Zenith, Dumont ir G. E. televizijos ir Zenith, G. E. ir Bulova, Emerson radijos. 7. Televizijos ir radijo lėmputės. 8. Pudinės. 9. Amžinos plunksnos. 10. Prosai. 11. Vėdinimai (fans). 12. Patefonai ir plokšteles. 13. Elektriniai indai. 14. Žaislai ir rašymo reikmenys. 15. Lietuviškos knygos ir lietuviškais motyvais papuosti foto albumai.
Laikrodžių ir televizijos aparatų taisymas
4102 ARCHER AVENUE
Chicago 32, Ill. Tel. LA 3-8617 (ELTA)

Žiemos Švenčių Sveikinimai
CHICAGO SAVINGS AND LOAN ASSOCIATION
NARIAMS, DRAUGAMS IR KAIMYNAMS
Valdyba, Direktoriai ir visas štabas tariame širdingai aciu seniems ir naujiems mūsų nariams, draugams bei kaimynams, prisidėjusiems prie CHICAGO SAVINGS AND LOAN ASSOCIATION išauginimo iki \$14,500,000.
Kviečiame lietuvius aplankyti mūsų rašinę — žiemos šventėms puikiausiai išpuoštą Taupymo ir Skolinimo Bendrovę. Pamatysite Kalėdų Senuką su briedžiais, eglutes ir daug puošmenų.
Kiekvienas atsilankęs gaus puikų kalendorii su termometru. Atidariusiui naujas taupymo saskaitas gaus dar priedo naują rutuline plunksną. Vaikams, atėjusiems su tėvais, Kalėdų dovanoms duodame Porky — Big Bank ir saldainių. Priklausote ar ne priklausote mūsų bendrovei, atsilankykite ir susipažinkite su viena proporcionaliai smarkiausiai augančia taupymo bendrove.
CHICAGO SAVINGS per 30 metų visada išmokėjo aukštą dividendą. Taupytojams pingalai išmokami pagal pareikalavimą. Visi taupymo pinigai yra apdrausti iki \$10,000. Veltui patarnavimas mokant geso, elektros bilas ir keičiant čekius.
VALANDOS: Pirmadieniais nuo 12 iki 3 val. vakaro. Antradieniais ir Penktadieniais nuo 9 iki 4 valandos po pietu. Ketvirtadieniais nuo 9 iki 8 val. vakaro. Trečidieniais uždaryta visą dieną. Seštadieniais nuo 9 ryto iki 2 val. po pietu.
CHICAGO SAVINGS & LOAN ASS'N
6234 SO. WESTERN AVENUE
JOHN PAKEL, Prezidentas
Telef.: Grovehill 6-7575

DR. S. BIEZIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
3148 WEST 63rd STREET
Val.: kas diena po pietu 1-3; vak. 7-8. Tikrai antradieniais ir penktadieniais. Trečiad. ir sekmad. ofisais uždarytas.
Rez.: 3241 WEST 66th PLACE
Phone: REpublic 7-7868

DR. T. DUNDULIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
4157 ARCHER AVENUE
Ofiso valandos:
Nuo 2-4 ir nuo 6-8:30 val. vakaro. Seštadieniais nuo 2 iki 4 po pietu. Trečidieniais pagal sutartį.

DR. STRIKOL
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
4645 SO. ASHLAND AVENUE
Ofiso valandos: nuo 2-4 ir 6-8; Ser., Subat. ir Nedėl. tik susitarus.
Ofiso telefonas: Yards 7-4787
Namų telefonas Prospect 6-1930
Jei neatsilieps viršutiniai telefonai, šaukite Midway 3-0001

DR. BRUNO J. ZUBRICK'AS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
2951 WEST 63rd STREET (netoli Sacramento Ave.)
Valandos: 2-4 po pietu ir 7-9 vak. trečiad. ir sekmad. pagal susitarimą.
Telefonas: HEmlock 4-7899
Namų tel.: Hilltop 5-2557

DR. JUZE AGLINSKAS
GYDYTOJA IR CHIRURGŠ
Vaikų ir Moterų Ligos
5159 SO. DAMEN AVENUE
Medicine and Surgery Building
Valandos: Pirm. 10-4, antr. 10-1 ir 6-9, treč. 10-4, penkt. 10-1 ir 6-9, sešt. 10-12
Ofiso: FR 6-7800 — Namų TR 4-1765

Dr. Kęstutis Aglinskas
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
2300 WEST 51st STREET
Val.: Pirm. ir antr. 10-12, ketv. ir penkt. 6-8 p. p., treč. ir sešt. pagal susitarimą.
Telef.: ofiso Prospect 6-1795
Rezid.: Triangle 4-1765

DR. ANNA BALIUNAS
AKIŲ, AUSŲ, NOSIES IR GERKLĖS LIGOS PRITAIKO AKINIUS
6322 SO. WESTERN AVENUE.
Valandos: Antradieniais ir ketvirtadieniais nuo 7 ligi 9 val. vakaro. Seštadieniais nuo 10 ligi 12 ir nuo 1 ligi 3 valandos po pietu. Kitu laiku tik susitarus.
Ofiso telefonas: Prospect 6-3229
Rezidencijos telefonas: WALbrook 5-5076

DR. PETER BRAZIS
PHYSICIAN AND SURGEON
2434 WEST 71st STREET
CHICAGO, ILL.
Telefonai: HEmlock 4-5849
Rezidencijai: HEmlock 4-2324
OFISO VALANDOS:
Pirmad., Ketvirt. ir Penktadienį nuo 1-4 ir 7-9, Antrud. nuo 1-5, Trečiad. ir Seštadienį tiktai susitarus.

DR. G. J. BYLAITIS
Nervų, vidaus ir vaikų ligos
Val.: antr., penkt. 7 iki 8:30 P. M.
Seštad. 12:30 iki 1:30.
Kitomis dienomis tik susitarus.
DR. J. G. VALAITIS
Val.: kasdien 6:30-8:30, sešt. 4-6. 4038 SO. ARCHER AVENUE
Tel. ofiso: VI 7-0600; rez.: VI 7-7303

DR. BR. GAIZUNAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
4055 ARCHER AVENUE
(Kampas Archer ir California Ave.)
VAL.: 2-4 po pietu ir 6-8 vakare, seštadieniais 2-7 p.p., išskyrus sekm.

DR. S. GESTAUTIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Spec. širdies, vidaus ir vaikų ligos.
4055 SO. ARCHER AVE.
(Kampas Archer ir California Ave.)
Valandos: antr. ir ketv. 6-8 po pietu. Seštadienį 2-4 po pietu.
Rezid. telefonas: STEwartz 3-4511
Ofiso telefonas: Yards 7-1166

DR. J. GUDAUSKAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
756 WEST 35th STREET
Kampas Haisled ir 35-tos gatvės.
Valandos: 1-4 p. p. ir 6:30-8:30 val. kasdien. Trečidieniais uždaryta. Seštadieniais nuo 1 iki 4 po pietu.
Rezid. telefonas: INterocean 8-8732
Ofiso telefonas: INterocean 8-7654

DR. K. GUDAITIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Chirurgas ir moterų ligos
10756 SO. MICHIGAN AVE.
Antradieniais nuo 7 iki 9 vakaro Seštadieniais nuo 9 iki 12 prieš piet ir nuo 1 iki 5 po pietu.
DR. A. JENKINS
PHYSICIAN AND SURGEON
(Lietuvis Gydytojas)
2500 WEST 63rd STREET
Ofiso val.: kasdien nuo 2-4 po pietu ir 7:30-9 vakaro. Trečiad. ir seštad. uždaryta.
Ofiso telefonas: PROspect 6-3838
Rezid. telefonas: REPUBLIC 7-9199

Dr. Aldona A. Juska
AKIŲ LIGŲ SPECIALISTĖ IR PRITAIKO AKINIUS
Valandos: 9-12, 7-9 pagal susitarimą. Išskyrus trečidienius ir seštadienius.
2422 W. MARQUETTE ROAD
Tel. ofiso GR 6-4322. Rez. HI 5-2626

DR. JOSEPH W. KADZEWICK
(LIETUVIŠKAS)
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Priėmimo valandos tiktai susitarus: nuo 2 iki 4 v. p. p. ir nuo 7 iki 9 vak. Išskyrus trečidienius.
MANOR MEDICAL ARTS BLDG.
6400 SO. KEDZIE AVE.
5 — NAUJIENOS, CHICAGO 8, ILL.
— MONDAY, DECEMBER 27, 1954

Ofiso ir buto telefonai: Olympic 2-1387
DR. F. V. KAUNAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
1407 SO. 49th COURT, CICERO
Kasdien 10-12 val. ryto ir 5-8 val. vak. Seštad. 10-2 ir trečiad. tik nuo 10-12. Butas: 1832 So. 49th Court, Cicero

Ofiso telefonai: LAfayette 3-3210
Jei neatsiliepią šaukite Kedzie 3-2868
Dr. Emily V. KRUKAS
GYDYTOJA IR CHIRURGŠ
4146 SO. ARCHER AVE.
Val.: kasdien po pietu nuo 12-2:30 Daily afternoons.
Vakarais: pirmad., antrad., Ketvirtad. 6-8:30. Trečidieniais tik susitarus.
Telef.: Ofiso ir buto. OLympic 2-4159

DR. P. KISIHELIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
1435 So. 49th Ct., Cicero, Ill.
Kasdien 13 val. ir 6-8 val. vakaro. Seštadieniais 12-2 val. ir 3-5 v. v. Butas: 1526 So. 49th Ave., Cicero, Ill.

Dr. A. Valis - Labokas
GYDYTOJA IR CHIRURGŠ
Spec. Moterų Ligos
3267 SO. HALSTED STREET
Telefonas: DANube 6-1125
Valandos: 1-4 ir 6-8 vakaro. Seštadieniais 1-4 val. po pietu.
Telefonai: Ofiso Grovehill 6-5399
Rezidencijos: PROspect 6-4732

DR. A. MACIŪNAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Spec. chirurginės ligos
2423 WEST 63rd STREET (Kampas 63rd ir Artesian)
OFISO VAL.: 2-4 ir 6-8 val. po pietu kasdien. Seštadienį 2-4 val. Trečidieniais ir sekmad. uždaryta.

DR. EDWARD B. MURAUSKAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
OFISAS:
2750 WEST 71st STREET (rie California Ave.)
Valandos pagal susitarimą.
Ofiso telefonas: Grovehill 6-1321
Jei neatsiliepią Vincennes 6-3900

DR. CONSTANCE O'BRIEN
PHYSICIAN AND SURGEON
2408 WEST 63rd STREET
Tel.: HEmlock 4-5524
Hours by appointment only.
Buto telefonas: EUclid 6-2806
Ofiso telefonas: OLympic 6-0558

DR. L. PETRAUSKAS
DANTŲ GYDYTOJA
1405 SO. 49th Court, Cicero 50, Ill.
Kasdien 10-12 prieš piet. 2-4 po piet, 6-9 vakaro; seštadienį 9-1.
Tel. ofiso Clifffside 4-2896
Res. LAfayette 3-1172

DR. P. STRIMAITIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
1724 West 47th Street (Kampas 47th & Hermitage)
Priėmimo val. 2-4 ir 6-9 val. p. p. sešt. 2-6 v. p. — išskyrus sekmadienius.
Telefonai: ofiso Clifffside 4-0253
Rezidencijos: Yards 7-6388

DR. A. Z. ŠAULYS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
4645 S. ASHLAND AVE. (Kamb. 211 Pirm., Antr., Ketv. ir Penktad. 6:30-8:30 val. vak. Seštadienį 2-4 v. p. p.)
Tel. ofiso Clifffside 4-0253
Rezidencijos: Yards 7-6388

Dr. Fl. Tallat-Kelpša
Dr. E. Tallat-Kelpša
GYDYTOJAI IR CHIRURGAI
MARQUETTE PARKO OFISAS:
2656 WEST 63rd STREET (Kampas Washenaw ir 63rd St.)
Kasdien 3-5 ir 6-8, ir ketv. ir sešt. tik 3-5.
Tel.: PROspect 6-8548
Cicero ofisas: 5002 West 16th Street
Kasdien 1-3 ir 6-8:30, sešt. 11-1, ir 2-4. Seštadienį 11-1.
Telef.: TOWNhall 3-0959
Namų telefonas: HEmlock 4-7080
Kitu laiku tik susitarus.

DR. VYT. TAURAS-TUPČIAUSKAS
GYDYTOJA IR CHIRURGŠ
Bendra praktika, spec. Moterų Ligos
Ofisas ir rezidencija: 2410 W. 51st St. (antras namas nuo Western Ave.)
Ofiso ir rezid. telef. PROspect 8-1223
Ofiso val.: Pirm. 8-10 v. v. Antr., Treč. ir Penkt. 6-9 v. v. ir Ketv. ir Sešt. 2-4 v. p. p.

DR. V. P. TUMASONIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
CHIRURGINĖS LIGOS
Ofiso telefonas: HEmlock 4-2123
6255 SO. WESTERN AVENUE
Rezid. telefonas: PROspect 6-8484
VAL.: 2-4 po pietu ir 7-9 vak. Seštad. 2-4 po pietu. Treč. ir sekm. uždaryta.
Telef.: ofiso PROspect 6-9400
Rezid.: HEmlock 4-3851

Dr. Ona Vaškevičius
(VAŠKEVIČIŪTĖ)
GYDYTOJA - CHIRURGŠ
6560 SO. WESTERN AVE.
Val.: kasdien nuo 1-3 popiet ir nuo 6-8 val. vakaro; seštad. 1-4 popiet; trečiad. ir kitu laiku tik susitarus.
Tel.: ofiso VI 2-1581, rez.: VI 2-0742

DR. V. VILEIŠIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
802 WEST 31st STREET (Kampas Haisled ir 31-os gatvii)
Priėmimo valandos: 2-4 ir 6-8 val. Seštadieniais 2-4 val. po pietu. Sekmdieniais uždaryta.
P. ŠILEIKIS, O. P.
Orthopedas - Protezistas
Aparatai - Protezai, Med. Bandažai. Spec. pagalba Koloms (Arcl. Support) ir t. t.
VAL.: 9-12 ir 3-8 Seštadieniais 9-1. ORTHOPEDIJOS TEHNIKOS LAB.
1911 W. 59th St., Chicago 36, Illinois
Tel.: PROspect 6-5084

Dr. C. M. Liestenfeltz
CHIROPRACTOR - PHYSICIAN
515 Broadway — Gary, Indiana
Phone GARY 3-0717
35 years experience
Hours: Daily till 9:00 p. m.

IS CHICAGOS IR APYLINKIU Gimimų ir mirimų statistika

1953 metais Illinois valstybėje gimė 206,813 gyvų kūdikių arba 1,400 daugiau negu 1952 metais, kurie ligi tol buvo rekordiniai. Per pastaruosius 8 metus gimimų skaičius buvo lygus 2.2% visų gyventojų skaičiaus. Širdies ligos yra didžiausia mirties priežastis. Iš 96,607 mirusiųjų tais metais valstybėje širdies liga mirė 55,538. Vėžiu mirė 15,159, taigi vėžys yra antroji liga, daugiausia žmonių nuvariusi į kapus.

Baltųjų gimusių nuošimtis yra 2.17, o nebaltyųjų 2.99; 1950 m. jų gimimų buvo 3.66%.

Baltųjų vaikų mirė 2.35% visų gyventojų, o 1950 metais mirė 2.44%. Nebaltyųjų mirtinumas tuo laiku pakilo nuo 3.56% iki 4.15%.

Paskutiniųjų 4 metų laikotarpiu mirė 4 motinos gimdyvės iš kiekvieno 10,000 gimdytųjų.

Statistikos duomenys rodo, jog nelegaliai gimusių skaičius vis didėja. Tokių gimimų Chicagoje 4 kartus daugiau negu už Chicago miesto: mieste 7.8%, o už miesto 1.9%. Tačiau manoma, jog nevisi nelegaliniai gimimai pranešami atitinkamoms įstaigoms.

Illinojaus indėnai

XVIII amžiuje baltiesiems žmonėms pradėjus įsikurti vadinaamoje šiaurinėje teritorijoje, teko susidurti su įvairiomis indėnų giminėmis.

Illinojuje baltieji rado vadinaamą Illiniukų grupę, prancūzų pavadintą "Illinois", kuri buvo tam tikra Algonquian konfederacija. Ji buvo apsigyvenusi didžiausioje Illinois valstybės dalyje, išskyrus šiaurvakarinę dalį ir Wabash slėnį. Be kitų smulkųjų kilių, šion grupė įėjo Kaskaskia, Peoria, Cahokia, Madingwana ir Michigamea. Pastaroji giminė, kurią tėvas Marquette rado gyvenančią Missouri ir Arkansas srityse, buvo priversta išsikelti į pietinį Illinojų.

Artimiausia Illiniukų giminė buvo Miami. Ši giminė daug bastėsi; kurį laiką dideli jos kaimai buvo, be Chicago, ir Starved Rock ir Michigane. Pagrindinė jos teritorija buvo Wabash slėnyje nuo Ohio upės iki Fort Wayne.

Algonquian artimos kiltys, kaip Outgami (prancūzų pavadinta Reynards, arba Foxes) ir Sauk (arba Sac) buvo kitų kilių išstumtos, ir jų teritorijos išsišėpė į Illinojų pagal Rock upę. Kickapoo giminė pagaliau įsikūrė Illinojuje. Kai Illiniukų susilpnėjo, Algonquian kiltys užkariavo Illinojaus upės slėnį. Potawatomi kiltys suruošė vadinaamą Fort Dearborn skerdyne 1812 metais.

"Naujienose" pasiskelbęs -- visus riznvie nustelbia.

TAUPLYKITE
Chicagos Stipriausioj Taupymo Įstaigoj
TURTAS \$50,000,000.00
ATSARGOS FONDAS \$4,000,000.00
 JUSTIN MACKIEWICH, President and Manager
 ISTAIGOS Kasdien, įskaitant šėstadi., nuo 9 val. ryto iki 4 p. p.
 VALANDOS: Ketvirtadieniais nuo 9 val. ryto iki 8 val. vakaro.
 Trečiadieniais visi neatidaroja.

Standard Federal Savings
 AND LOAN ASSOCIATION OF CHICAGO
 4192 ARCHER AVE., CHICAGO 32
 (Archer Ave. at Sacramento)
 PHONE: Virginia 7-1141

Mažiau tešauks ir kariuomenę

Vasario mėnesį bus pašauktas stoti į naujokų ėmimo komisiją apie 300-600 asmenų mažiau, nes visame krašte mėnesinė kvota sumažinta iš 20,000 į 11,000.

Anksčiau buvo numatyta vasario mėnesį pašaukti 1,200 vyrų, iš kurių maždaug 1,200 tekdavo Cook apskrįčiai.

Sugriuvusios šeimos vaikas kalėjimam

15 m. vaikas kaltinamas su nepilnamečių gauja rugs. 28 d. padėgęs pradinę mokyklą 1835 Sheffield, tuo būdu mokyklai padarant apie \$45,000 nuostolių.

Tėvas teisme su ašaromis prašė nesiųsti jo vaiko į kalėjimą. Jis dirbsiąs dieną ir naktį visą gyvenimą, kad atlygintų vaiko padarytą žalą.

Tėvas sako, jog vaikas nuėjęs nusikaltimo keliu dėl to, kad jis, tėvas, išsiskyręs prieš porą metų su savo žmona ir nebuve sąlygy vaikui tėviškai prižiūrėti. Bet dabar jis su žmona vėl pradėję santalkoj gyventi, todėl norį pasirūpinti ir savo vaiku.

Teisėjas O'Connell davė tėvam 60 dienų laiko pasiūlyti planą, kaip judviejų kiekvienas galės sumokėti už vaiko padarytą žalą po \$2,000. Tuo tarpu vaikas uždarytas bent iki vasario 12 d., kada teismas bus tęsiamas. Teisėjas ir prašomas neleido tėvams per Kalėdas mažojo nusikaltėlio atlinkyti.

Ivairios žinios

22 privatinės Illinois kolegijos bei universitetai į savo bendrą fondą surinko \$270,000. Ši suma bus pasidalyta; dalis sumos teks ir trims New Yorko universitetams.

Tėvai greitomis atvežė iš Benton Harbor, Mich., savo 17 mėnesių vaiką į Chicago's Children's Memorial ligoninę, nes vaikas buvo prarijęs metalinį pinigka. Ligoninėje pasisekė jį išimti, vaikas tuoj būsiąs sveikas.

Mero Kennelly patronažo viršininkas Garry sako, jog apie 2,750 miesto tarnautojų turį arba remti Kennelly kandidatūrą į merus napjam terminui, arba jie neteksią savo vietų.

Apskritis viršininko policijos pareigūnai Cicerose, 4813 W. Cermak, padarė kratą naktiniam lokale Frolics ir suėmė tris asmenis, jų tarpe garsųjį pogrindžio asmenį Joseph Aiuppa, to lokalo savininką. Jis yra ir vienas iš pareigūnų Taylor & Co., 4828 25 Street firmos, gaminančios gembilingo irankius. Policija konfiskavo 6 pėdų ilgio gembilingo stalgą, lošimo priemonę ir \$86, kurie buvo rasti ant stalo.

41,048 Chicagos pašto tarnautojų per 22 gruodžio mėnesio dienas išsiųsdino iš miesto 237,030,66 laiškus bei sveikinimo atvirukus. Per tą laiką paštas gavo iš kitur 204,456,641 pirmosios klasės pašto siuntinių.

Kas NAUJIENŲ nėra lietés. Dar ne pilnai apsišvietęs, o NAUJIENŲ tiesos žodis

Keturiolikos colių sniego klodas padengė South Bend (Ind.) miesto gatves. Kurį laiką susisiekimas buvo suparalyžuotas.

Chicago's ALT Valdybos posėdis Vasario 16 d. minėjimo reikalu

Š. m. gruodžio mėn. 20 d. vakare Dariaus-Girėno salėje posėdžio Chicago's Alto Valdyba ir paskirų komisijų nariai Vasario 16 d. minėjimo reikalu.

Posėdžiui pirmininkavo teisėjas A. Wells ir dalyvavo T. Blinstrubas, Dr. K. Drangelis, K. Develkis, J. Linkuvienė, J. Kondrova, E. Samienis, J. Talalas, A. Valonis ir V. Uzns.

Buvo aptartas Lietuvos Nepriklausomybės 37 metų minėjimas. Tą dieną kiekvienam lietuviui yra brangi ir viena kartą metams kiekvieno lietuvių pareigja. Tiems kamai prisiminti ir pagerbti. Norima padaryti įspūdingą ir neperilgą programą. Šiame posėdyje buvo aptarti planai, numatyti asmenys ir menininkai, kurie bus kviečiami ir todėl su jais susitarus ir paaiškėjus, kurie su tikais ir bus laisvi, galutinai programai nustatyti įvyks kitas posėdis toje pat vietoje ir tuo pat laiku 1955 m. sausio 4 d. į kurį kviečiami valdybos nariai ir atitinkami komisijų pareigūnai atvykti su savo pasiūlymais ir planais, kaip geriausiai suorganizuoti visiems lietuvių kilmės žmonėms tos brangios ir reikšmingos dienos paminėjimas.

Minėjimas įvyks 1955 m. vasario 13 d. 2 val. po piet Ashland Blvd. Auditorijoje (kampus Ashland ir Van Buren). J. T.

Uptytės Klubas

Uptytės Draugiško Klubu priešmetinis susirinkimas įvyko gruodžio 4 d., Vainutos svetainėje, 4256 So. Maplewood Ave. Gausiai atsilankę nariai draugiškai svarstė klubo reikalus.

Priimta į klubą 2 naujos narės: Petronelė Preidis ir Barbara Zatoraus.

I naują valdybą 1955 metams išrinkta: pirm. Adomas Bartkus, vicepirm. Tadas Zaleckis, nut. rašt. Bernice Kutas, fin. rašt. Bernice Žemgulis, išdinininkas Justinas Juškėnas, maršalka Jonas Jusis, koresp. Adela Burba.

Knygų revizijos komisijai išrinkti: Bernice Žemgulis, Jonas Kauninis ir Antanas Player.

Susirinkimas nutarė spausdinti "Naujienose" Kalėdų sveikinimą, skirdamas \$10.00.

Po susirinkimo, kaip ir visuomet, buvo vaišės. Viskas praėjo malonioje ir linksmoje nuotaikoje. Metinis susirinkimas įvyks sausio 8 d., Vainuto svetainėje, 4256 So. Maplewood Ave., 7-30 val. vakare. Gėrb. nariai prašomi gausiai dalyvauti.

Uptytės Draugiško Klubu vardu linkiu visiems nariams laimingų naujųjų metų.

Adela Burba

A. Gulbinskas, Gimnazijai Vajaus Chicagoje K-to pirmininkas

Iš Žagariečių Klubu

Žagariečių Klubu susirinkimas įvyko lapkr. 18 d. Vengeliasko svetainėje, kur narių nedaugiausia teatsilankė.

Nariai atsisostojimu pagerbė 3 mirusius klubo narius — Vincentą Borų, William Anderson ir Oną Guscijų.

Iš komisijos raporto paaiškėjo, kad lapkr. 27 d. įvykęs balius Vengeliasko svetainėje ne per geriausiai tepasisekė ne dėl komisijos kaltės, bet dėl narių, kurie nesilanko į klubo parengimus.

Fin. rašt. Br. Žemguliene priminė, jog ji gavusi iš mirusiojo giminiių papeikimą, kam nebuve pasiųstą mirusiajam gėlių. Jis paaiškino, jog laikraštyje nebuve paskelbta, kad mirusis priklausė Žagariečių Klubui; o antara, laikraštyje ir visai skirtinga buvusi paduota pavardė, negu užrašyta klubo knygoje, tad kal-

Cicero

Ivairios žinios

P. Putrimas naujose patalpose, 1446 S. 49th Ct. Visą kampanu šviečia puošni maisto krautuvely "Self Service".

Dr. Kaunas taip pat persikelią naujon vieton, nuosavan naman, 1405-7 S. 49th Ct. Čia pat gražiai įstaito Dr. Petrauskienę, dantų gydytoją. Nėra abejonės, turės pasisekima, nes jau teko girdėti gerų atsiliepiimų ne tik iš moterų, bet ir iš vyrų.

Al. Stasiulaitis, "kirpėjas ir skutėjas", grįžo savo darbo po 10 savaičių petraukos. Turėjo bėdos su akimis. Dabar viskas gerai. Sakosi viską matyusių, tad gavęs gerą Kalėdų dovana.

Nekokia Kalėdų dovana p. Mieželienei: mirtis pasiēmė jos mylimą gyvenimo draugą Antaną. Liūdna, bet mirtis neišvengiama.

Jonas Bartkus po ilgos ligos išėjo amžinastin. Namiškiams nekokia Kalėdų dovana.

Trys Liet. Kareivių Draugystės nariai linkusmy Kalėdų neturės: A. Švaikauskas jau kelinti metai nesikelia iš lovos; J. Gurskis neteko abiejų kojų; B. Masiliūnas ligoninėje kovoja su mirtimi. Tai tikrai liūdnos Kalėdos ne tik jiems, bet ir namiškiams.

O štai Antanas Tumavičius. Beno brolis jau keletą metų kaip pasitraukė į užmiestį, New Buffalo, Mich., bet palaiko su mumis santykius, skaito "Naujienas", seka mūsų veiklą, nes, čia būdamas, buvo įsijungęs į visuomeninį darbą, dalyvaudavo susirinkimuose ir rašinėdavo žinutes. Neįrašė seniai gauta žinia, kad su negalavo, tad ir jam nekoks šventės. Gerai, kad turi naują kaimyną J. Aręšką, tai atlanko, suramina.

Dr. A. J. Gussen, dantų gydytojas, yra apsigyvenęs toliaviau, eina mokytojų pareigas. Bet štai ir jam kažkas atsitiko, atsidūrė šv. Kryžiaus ligoninėn. Bet nieko pavojinga, šventes turės linksmas.

Edvardas Deveikis su žmona ir seseria Viktorija Kalėdas švenčia Clevelande, Ohio, pas seserį ir svainį (švogeri) V. Kone-mann. D.

Iš kultūrinii užsimojimų

Ciceros Lietuvių Dramos Sambūris šiomis dienomis pradėjo ruošti naują veikalą, trijų veiksmų komediją, vardu "Gyvieji numirėliai". Kaip jau "Naujienu" skaitytojai buvo anksčiau skaitę, šis sambūris ruošsi pastatyti "Slių pusmilijonių", tačiau pasi-rodė, kad tas veikalas jau buvo statytas Chicagoje anksčiau, o antrą kartą buvo pastatytas tik prieš keletą savaičių, todėl teko šį palikti ir griebtis kito. C. L. D. Sambūris tikisi "Gyvuosius numirėlius" pastatyti dar prieš gavėnią.

Režisuoja Julius Balutis, administratoriaus pareigas eina Vincas Bukauskas.

Nors ir sunkiai, tačiau nenustamai dirbuojasi J. Kreivėnas su Cicero Lietuvių choru. Tik p. Kreivėno nepaprastas pasiaukojimas pagėria šį chorą išlaikyti jau apie penkis metus. Dabartiniiu laiku choras turi šioikiu tokių sunkumų, tačiau tikisi juos nugalėti ir išsilaukyti.

Šis choras atlieka keletą kūriniių sausio 16 d. parapijos salėje, kur yra ruošiamas prel. Igno Al-bavičiaus pagerbimas. I.

Dolerio vertė nukritusi

JV darbo departamento skaičiamu, dolerio vertė Chicagoje šiuo metu yra gerokai nukritusi, palyginus su jo verte 1947-49 metais. Šiandien doleris čia tevertas 85 centus, o 1953 m. jis buvo vertas 85.9 c.

Bendrai JAV doleris vertas dabar 87.3 cento, arba 2.3 cento daugiau negu Chicagoje.

Studentų Naujųjų Metų sutikimo dalyviams

Č. L. S. D.-jos ruošiamas Naujųjų Metų sutikimas įvyks Sherry Hotel, Grand Balroom, 53 gatvė prie ežero. Pradžia 8:30 v. v. Šokiams gros europietiško žanro Don Fernando orkestras. Svečiai bus veltui vaišinami nuo 11:00 v. v. iki 1:00 v. ryto aštuonių rūšių saldumynais ir kavva. Vakaras bus pajavairintas Naujųjų Metų sutikimo studentiškomis tradicijomis. Pageidaujama, kad moterys dalyvautų vakariniuose rūbuose (semiformal), o vyrai — tamsiuose kostiumuose. Svečių patogumui, prie įvairaus ir nebrangaus butefo buvo pardaavinėjami gėrimai ir buteliais. Viešbučio "Parking Lot" bus galima veltui pastatyti mašinas. Šio sutikimo pelnas skiriamas Studentų šalpos Fondui.

Visi bilietai yra jau išparduoti, todėl lihetai atsiprašome lietuvišką visuomenę, kad ši kartą negalėjome visų patenkinti.

Č.L.S. D-ja

Palaidotas Juozas Lankelis

Praeitą trečiadienį, gruodžio 22 dieną, Lietuvių Tautinėse Kapinėse gražiai palaidotas 90 metų sulaukęs senukas Juozas Lankelis.

Velionis mirė gruodžio 14 dieną Chicago State Hospital. Jis neturėjo jokio turto, nei gimiinių. Bet jis turėjo gana didelį būrį gerų draugų.

Lankelis jau buvo paskirtas laidoti miesto kapinėse, vadina-mam Pottersfield, kur laidojami beturčiai, vieniši, nepažįstami. Bet kelii žmonių iniciatyva jis buvo palaidotas Tautinėse Kapinėse.

Gruodžio 22 dienos rytą, 10 val., jo kūnas laidotuvii direktoriaus Povilo Ridiko buvo atvežtas į Tautines Kapines. Vėliau, palaidoju Joną Tikutį, Chicago's Lietuvių Draugijos grabnešiai suteikė Lankeliui paskutinii patarnavimą ir iškilmingai nunešė jį į laidojimo vietą. Lankelis gražiai palaidotas 4 sekcijoje, 9 bloke, 29 duobėje.

Prie laidojimo prisidėjo šie asmenys: Po \$5.00 davė J. Leppa, Ben Surwell, J. Tamas, A. Gukas, A. Macukevičiai, P. ir S. Milaševičiai, C. Kasiliauskas, W. Sebastian ir A. Paukštis. Po \$3.00 davė Mary Macukeviče ir Mary Martinet. Po \$2.00 davė J. Orentai, Geo. Kosaitis, J. Palevičius, B. Kosaitis, K. Sinkvičius, Mrs. M. Chesna, K. Kosaitis, A. ir M. Ramonai, K. Ketner. Po \$1.00 davė J. Rakičkas, J. Kazikas, J. Gasparaitis, J. Grybas ir Žaruoliai. Iš viso gauta \$80.00.

Laidotuvii direktoriui sumokėta \$75.00. Jis jokio pelno nemė. Pačmė tikrai tiek, kiek kaimo lavono išrūpinimas ir atvežimas į kapines. Už duobės iškasimą sumokėta \$43.00 ir už karstą \$22.00. Iš viso išleista \$140.00. Dar trūksta \$60.00. Reikia manyti, kad Juozo Lankelio, buvusio vargoniniko, choro vedėjo, daininiko ir gero žmogaus draugai sumes ir sudariusių skirtumą. Pinigus galima palikti pas graborių Povilą Ridiką ar Lietuvių Tautinių Kapinių vedėją Viktorą J. Schultzą.

Laidojimo Komisijos Narys

Laidojimo Komisijos Narys

REPUBLIC 7-1223

GENERAL CONTRACTOR
 STANDARD BUILDERS, INC.
 726 W. 18th Street, Chicago 16, Ill.
 Chicago 16, Ill.
 Lietuvių statybos bendrovė. Stato namu pardevimui, pagal užsakymus ir atlieka remonto darbus.
 A. Gintineris, pirmininkas,
 V. Petrauskas, statybos vedėjas.

MISCELLANEOUS Įvykiai

Lietuvišką AFDDAUDŲ AGENTŪRA
 Gyvybės, ligoninės, automobilii, baldų, namų ir visos kitos apdraudus—asmenims, profesionalams ir biznio istaigoms. Laisvas pasirinkimas kompanijos ir apdraudus rūšies. Nemokamas patarnavimas ir informacija. Valstybės patvirtintos kainos. Smulkesnii informacijai gauti skambinkite, rašykite, užkeikite.

JONAS KIRVAITIS
 INTERSTATE INSURANCE AGENCY
 5900 S. Ashland Ave., Chicago 36, Ill.
 Tel.: WALbrook 5-5071

AGENTŪRI BROKERIŲ DĖMESIUI!
 Prieš draudamii kitur, pasitairaukite pas mane. Pirmaeliės kompanijos —aukštesiausi komisi! Savi pas savus!

Studentų Naujųjų Metų sutikimo dalyviams

Č. L. S. D.-jos ruošiamas Naujųjų Metų sutikimas įvyks Sherry Hotel, Grand Balroom, 53 gatvė prie ežero. Pradžia 8:30 v. v. Šokiams gros europietiško žanro Don Fernando orkestras. Svečiai bus veltui vaišinami nuo 11:00 v. v. iki 1:00 v. ryto aštuonių rūšių saldumynais ir kavva. Vakaras bus pajavairintas Naujųjų Metų sutikimo studentiškomis tradicijomis. Pageidaujama, kad moterys dalyvautų vakariniuose rūbuose (semiformal), o vyrai — tamsiuose kostiumuose. Svečių patogumui, prie įvairaus ir nebrangaus butefo buvo pardaavinėjami gėrimai ir buteliais. Viešbučio "Parking Lot" bus galima veltui pastatyti mašinas. Šio sutikimo pelnas skiriamas Studentų šalpos Fondui.

Visi bilietai yra jau išparduoti, todėl lihetai atsiprašome lietuvišką visuomenę, kad ši kartą negalėjome visų patenkinti.

Č.L.S. D-ja

CLASSIFIED ADS.

REAL ESTATE FOR SALE
 Namai, Zemė — Pardavimui

KAS perkant arba parduant namus norite sažiningo ir lietuviško nuosirdaus patarnavimo kreipkitės i:
VENTA REAL ESTATE
 4409 So. Fairfield Ave.
 Tel.: LAfayette 3-3881
 Turime didelį pasirinkimii namų ir biznių ivairiose miesto dalyse.

Prieš pirkdami ar pardudami namus, atlinkykite mus

KUTRA - NORKUS REALTY
 2405 WEST 51st STREET
 Prospect 6-7238 — RE 7-7321 (vak).
 RProspect 8-3579 (vak)

SVENCIU DOVANA
 2 aukštu, 11 kambarii mūrinis namas. 3 krautuvely, 3 vonios, geros pastabos. Platus skyvas. Arti lietuviškos mokyklos ir bažnyčios Roselande. Napatikėsite, kad ji būtų galima nu-pirkti už \$17,500, o tikrai tik tiek prašo.
 Mūrinis 2 aukš. namas. Graži krautuvely ir 6 kambarii butas. Automatiškai apšildomas vandeni. Dvigubas garažas. 59th, tarpe California ir So. Western. Tikai \$22,000.
 Apimniausi švieži aukštii mūrinis namas Marquette Parke. Pilmari įrengtas butas rūsyje. Šildomas karštu vandeni su stokeriu. Naujas stogas, dvigubas mūro garažas. \$26,000.

P. LEONAS
 REAL ESTATE
 2444 W. 63rd St. Antras aukštas
 RProspect 8-0097

LIUKSUSINIS mūro 2½ aukšto rezidencinis kampinis namas. Didelis skyvas su pavėsiu ir andentėskiu. Mūro 2 automobiliu garažas. Atyvos šildymas. Kaina neuaukšta palyginus su namo liuksuine statyba ir atsivėljantį gražiiu gyvenimu. Galima turėti isau butą ir gerų pajamų.

Reikalingi ūkiai arti Chicagos prie vandens. Prašome prisiusiti smulkii aprašyma, o jei galima ir trobutii fotografijas. Turiu pirkėjų, norinčių išsigyti ūkius.

Prie 89-tos gatvės, tarp Mayfield Austin, 4 sklypai 120x125 pėdų už \$1,200. Puiki vieta užmiešioi statybai.
P. STANKOVIČIUS
 REAL ESTATE IR
 INSURANCE BROKERIS
 LIETUVIŲ AUDITORIJA
 3133 SO. HALSTED ST.
 Phone DANube 6-2793
 Namų Yards 7-6818

NAMŲ REMONTAS (REMODELING)

Atlieku cemento, karpentierii, mūro ir kitus darbus. Iki \$2-500 nereikia nieko imokėti, o už didesnius darbus susitarsime.
 Dirbu Chicagoje ir priemiesčiuose.

PETRAS POCIUS
 6828 So. Maplewood Ave.
 REpublic 7-1223

GENERAL CONTRACTOR
 STANDARD BUILDERS, INC.
 726 W. 18th Street, Chicago 16, Ill.
 Chicago 16, Ill.
 Lietuvių statybos bendrovė. Stato namu pardevimui, pagal užsakymus ir atlieka remonto darbus.
 A. Gintineris, pirmininkas,
 V. Petrauskas, statybos vedėjas.

MISCELLANEOUS Įvykiai

Lietuvišką AFDDAUDŲ AGENTŪRA
 Gyvybės, ligoninės, automobilii, baldų, namų ir visos kitos apdraudus—asmenims, profesionalams ir biznio istaigoms. Laisvas pasirinkimas kompanijos ir apdraudus rūšies. Nemokamas patarnavimas ir informacija. Valstybės patvirtintos kainos. Smulkesnii informacijai gauti skambinkite, rašykite, užkeikite.

JONAS KIRVAITIS
 INTERSTATE INSURANCE AGENCY
 5900 S. Ashland Ave., Chicago 36, Ill.
 Tel.: WALbrook 5-5071

AGENTŪRI BROKERIŲ DĖMESIUI!
 Prieš draudamii kitur, pasitairaukite pas mane. Pirmaeliės kompanijos —aukštesiausi komisi! Savi pas savus!

Studentų Naujųjų Metų sutikimo dalyviams

Č. L. S. D.-jos ruošiamas Naujųjų Metų sutikimas įvyks Sherry Hotel, Grand Balroom, 53 gatvė prie ežero. Pradžia 8:30 v. v. Šokiams gros europietiško žanro Don Fernando orkestras. Svečiai bus veltui vaišinami nuo 11:00 v. v. iki 1:00 v. ryto aštuonių rūšių saldumynais ir kavva. Vakaras bus pajavairintas Naujųjų Metų sutikimo studentiškomis tradicijomis. Pageidaujama, kad moterys dalyvautų vakariniuose rūbuose (semiformal), o vyrai — tamsiuose kostiumuose. Svečių patogumui, prie įvairaus ir nebrangaus butefo buvo pardaavinėjami gėrimai ir buteliais. Viešbučio "Parking Lot" bus galima veltui pastatyti mašinas. Šio sutikimo pelnas skiriamas Studentų šalpos Fondui.

Visi bilietai yra jau išparduoti, todėl lihetai atsiprašome lietuvišką visuomenę, kad ši kartą negalėjome visų patenkinti.

Č.L.S. D-ja